Автор – Людмила СВИРИД
Художник – Андрій КУРИЩУК

Вигадані історії «на ніч»

Присвячується
моєму синочкові
Андрійку

Від автора

Кожна мати з найперших днів народження свого синочка чи донечки перед сном вигадує все, що тільки можна, лишень би заснуло її дитятко. Так, вкладаючи свого синочка в ліжечко, я щовечора вигадувала історії, пригоди про все на світі: звірів, природу, різноманітні машини, техніку, сучасні досягнення людства, дружбу, розпач, звершення, досягнення поставленої мети. В мене з'явилась ідея зберегти ті всі розповіді-пригоди, а з тим і бажання, щоб про них дізналися інші.

Мої розповіді – емоційні і завжди з щасливою та повчальною кінцівкою. Так мій син дізнавався про навколишній світ, який він не тільки бачить, але світ, яким він є насправді.

Загадкові історії мають непередбачувані стосунки світу тварин, рослин, машин і людини. Ці розповіді є легкими для сприйняття дітьми, але водночас мають глибокий зміст.

Тож, шановні батьки, читайте, повчайте, дивуйтесь…

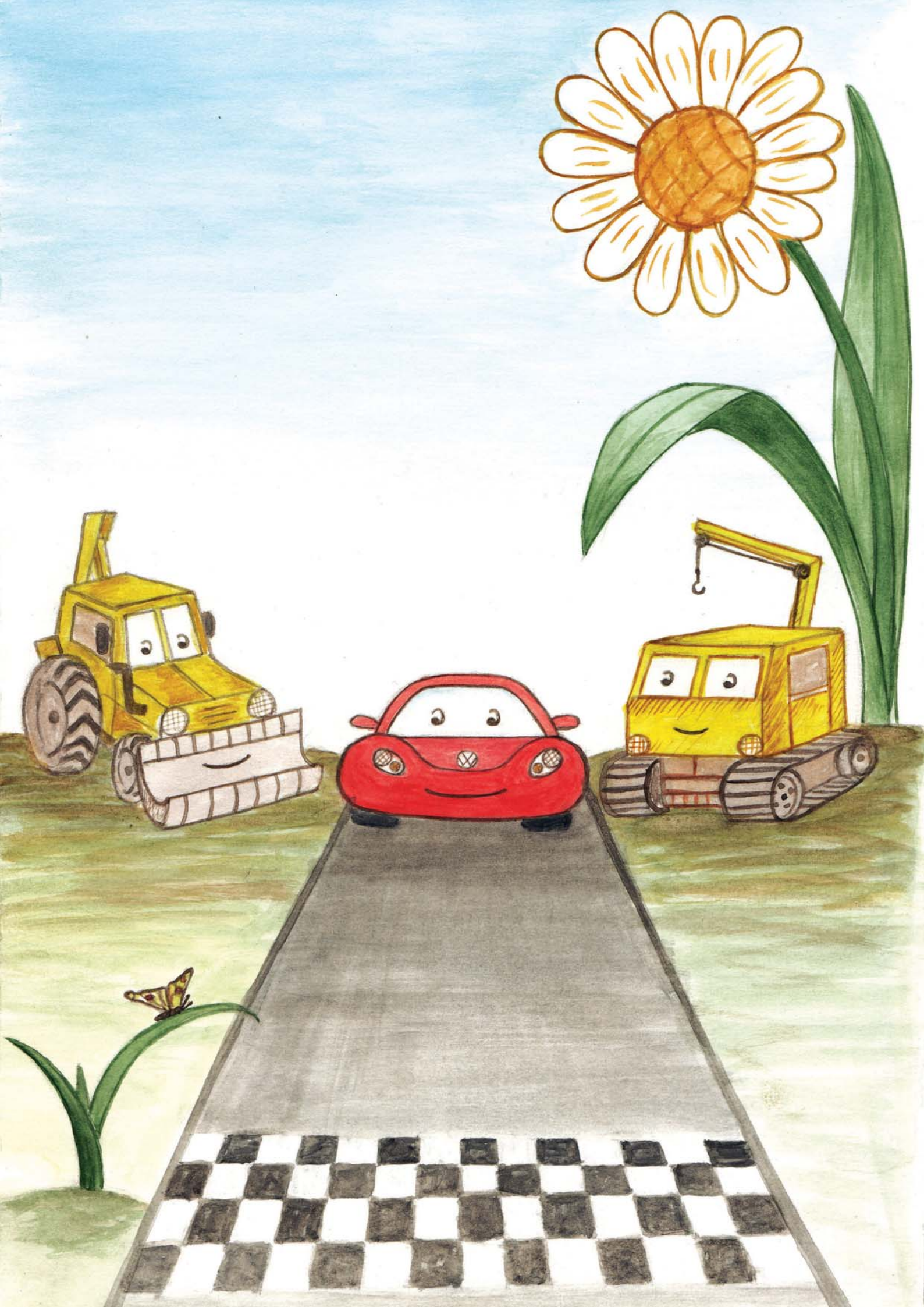

ЗМІСТ

Загадкова історія Екскаватора
Знайомство з головним героєм……5
Початок розбудови……6
Небезпечна подорож……9
Знайомство з мешканцями незнайомої землі……11
Повернення у Форест Ленд……15

Пригода допитливого «Жука»
Хто такий Жук……17
Зустріч з старим……18
Падіння у прірву……20
Як Жук знайшов собі друга……23
Новий дім Жука……26
План ……27
Вирішальний фінал……29

Як Кран навчився віри
Життя самотнього Крана……32
Як Кран знайшов чаклунку……34
Знайомство з лісовими мешканцями……37
Мрії здійснилися……44

Загадкова історія Екскаватора.

Частина перша: «Знайомство з головним героєм»

Жив собі Екскаватор-Навантажувач, хоча він полюбляв говорити простіше – Екскаватор. Він був невеличких розмірів, але міг працювати довго і виконувати різну роботу. До важкої праці Екскаватор пристосований: спереду у нього великий ківш, ззаду – лопата і міцна підпора. Корпус – жовтого кольору, хоча подекуди фарба стерлася, втратила блиск і з'явились іржаві плями. В Екскаватора міцні шини, а зроблений він з найтвердішого металу. Живився Екскаватор паливом, яке робив сам з рослин, що росли навколо.

Мешкав Екскаватор у чудовому місці. Навколо нього була надзвичайної краси природа: ліс, хащі, безкраї поля квітів, покриті густими деревами гори та чисті ріки. А він обрав собі місце на самісінькій скелі, об яку розбивалися потужні морські хвилі. Екскаваторові подобалося там жити. Він зустрічав багато звірів, милувався лісами, кам'янистими скелями. Йому був знайомий кожен листочок на дереві, кожна пташка, яка пролітала поруч, навіть комаха, яка квапливо пробігала крізь його масивний корпус. Екскаватор з трепетом і обережністю ставився до всіх мешканців лісу, любив їх, а вони за це поважали його.

Ніхто не знав, скільки часу у

цих хащах прожив Екскаватор. Переважно він мовчки виконував свою повсякденну роботу: обкопував дерева, розводив нові саджанці, проріджував чагарники, допомагав мешканцям лісу будувати житло, як справжній господар лісу.

Але попри все це, Екскаваторові здавалося, що йому чогось бракує, що він здатен робити щось більше і важливіше. Ця думка закралась в його розум вже дуже давно і не давала спокою ні вдень, ні вночі…

Одного похмурого дощового дня, коли Екскаватор займався звичними для себе справами, він зрозумів, що саме йому треба змінити.

Екскаватор добре усвідомлював, як насправді ризикує, але все ж наважився… Він вирішив повернути справжніх володарів землі – людей і дати їм ще один шанс за останні багато-багато років…

Частина друга: «Початок розбудови»

– Тож, до праці! – сказав Екскаватор і виламав перше дерево з вирощеного ним лісу. Допомагати Екскаваторові погодилися Бобри, поважні Горили, прудкі Мавпочки і веселун Крокодил. Бобер обробляв дерево: виточував його і надавав потрібної форми. Горила переносила важкі стовбури і гілки, а Мавпочки допомагали обирати дерева для вирубки та прибирали ліс після роботи. Крокодил у всьому допомагав Екскаваторові. З ним, останнім часом, Екскаватор спілкувався найбільше і були вони, мабуть-таки, найкращими друзями.

Екскаватор постійно нервував, поспішав і квапив усіх решту:

– Швидко, швидко, покваптесь! Бобре, ти чого сидиш?

– Та не сиджу я, води захотілося... Чого тобі?

Завівся, гарчиш тут…– відповів набундючений Бобер.

– Та то не я гарчу, то мій двигун сьогодні не в гуморі. Мабуть, на сонці перегрівся…

– Можливо, двигун і перегрівся, але ти тримай себе в руках, не метушись, – сказав Крокодил.

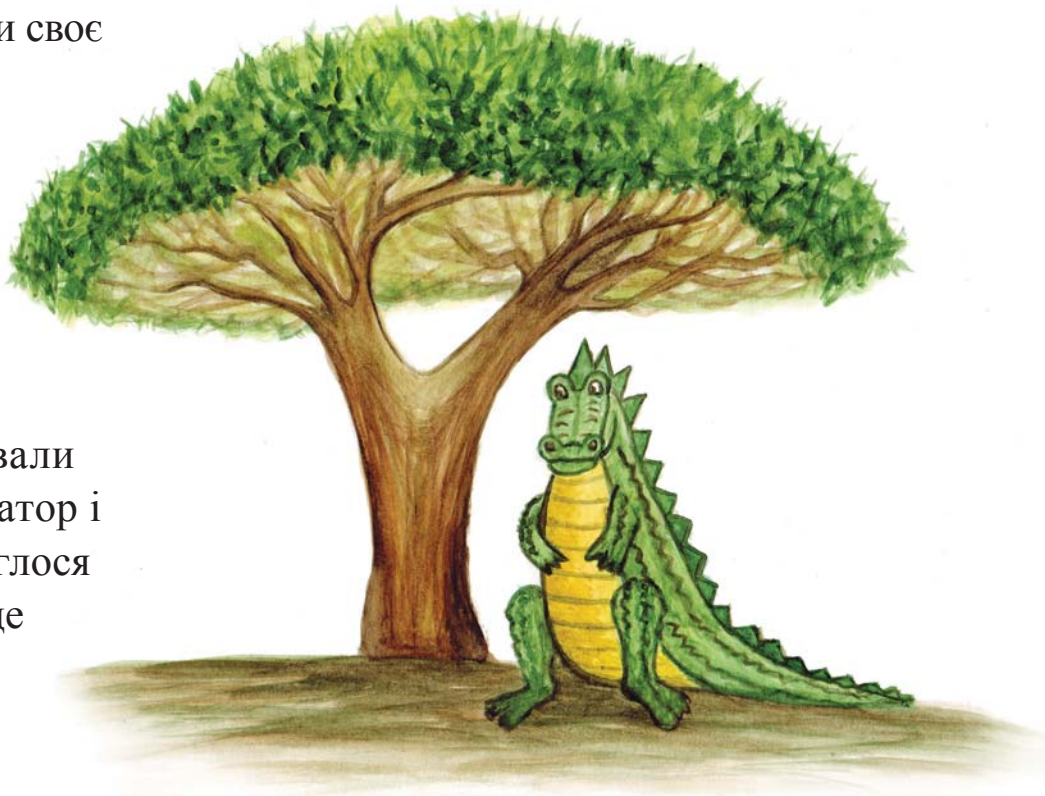
– Та нема в мене рук. Лопата в мене і ківш. Рук, лап, зубів і хвоста в мене також нема…

– Ну, ти справді верзеш нісенітниці сьогодні. Їдь ще на сонечку погрійся, а ми, тим часом, самі впораємося. Ти тут більше заважаєш, набрид вже… – мовив Крокодил, навіть не глянувши на Екскаватора. Екскаватор випустив пар і зрозумів, що був неправий:

– Гаразд, друзі. Я справді трохи погарячкував. Хочу, щоб ми швидко збудували нове житло для людей і я вирушив на їхні пошуки.

Вони будували селище. Екскаватор хотів побудувати невеличкі дерев'яні хатки, хлів для тварин, школу для діток, а також греблю для добування чистої води та млин, де б люди мололи зерно на муку. А ще Екскаваторові та його друзям потрібно збудувати найголовніше – великий корабель, яким люди повернуться жити на це місце!

Екскаватор більше не нервував, і друзі решту дня працювали швидко і злагоджено. Відтак, за день вони повалили чимало дерев. Ліс на них не ображався, адже і дерева потребують чистки. Не можна, щоб ліс був дуже густим, адже сонце зовсім не потраплятиме крізь листя, деревам буде надто тісно і вони можуть поламати одне одного. Так, Мавпочки вибирали дерева, які вже виконали своє завдання у лісі.

Наступного дня на світанку Екскаватор та його товариші продовжили працювати. І наступного, і наступного дня також. За кілька місяців побудували ціле селище, як Екскаватор і планував. Воно простяглося саме на тому місці, де він жив завжди – на

самісінькій скелі. Селище вийшло дуже затишним і привітним.

Будувати корабель було набагато важче, адже майструвати його треба було на воді. Допомагали морські мешканці – Дельфіни, Кит та Черепашки. Знадобилось ще два місяці часу, щоб завершити корабель.

– Поглянь, який він гарний! – з широко розплющеними очима вигукнув Крокодил.

– Так, справді, ми добре попрацювали. Нелегко нам було. Величезний вийшов корабель. Багато людей витримає цей гігант, – з гордістю мовив Екскаватор.

– А як ми його назвемо? Треба ж його якось назвати…

Екскаватор замислився.

– Давайте назвемо його «Форест».

– А чому «Форест»? Що це таке?

– «Форест» означає «ліс». Колись на світі були такі слова і багато інших. Я давно вже не чув їх, але досі добре пам’ятаю.

– Гаразд, корабель буде «Форест», а як назвемо селище?

Знову замислився Екскаватор…

– Форест Ленд. Так, Форест Ленд! Так буде добре.

– А це ще що таке?

– Це означає «земля лісу». Як тобі?

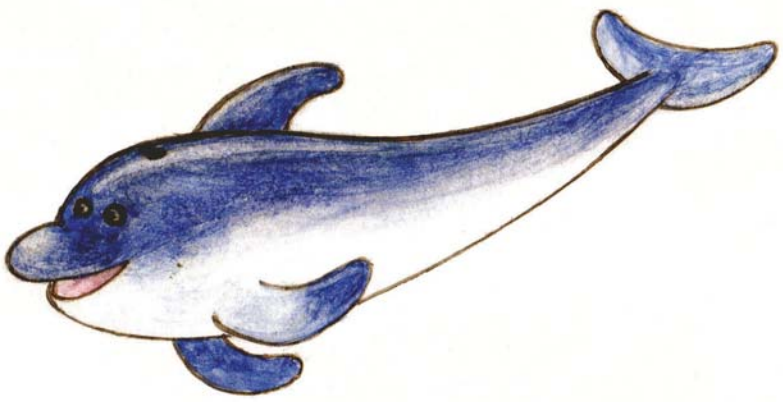

– Що – і там, і там – Форест? – здивовано запитав Крокодил.

– Так. Форест – село, а на честь села назву отримав і корабель.

– Гаразд, як знаєш... Мені також подобається. Коли вирушаємо?

– Завтра...

Частина третя: «Небезпечна подорож»

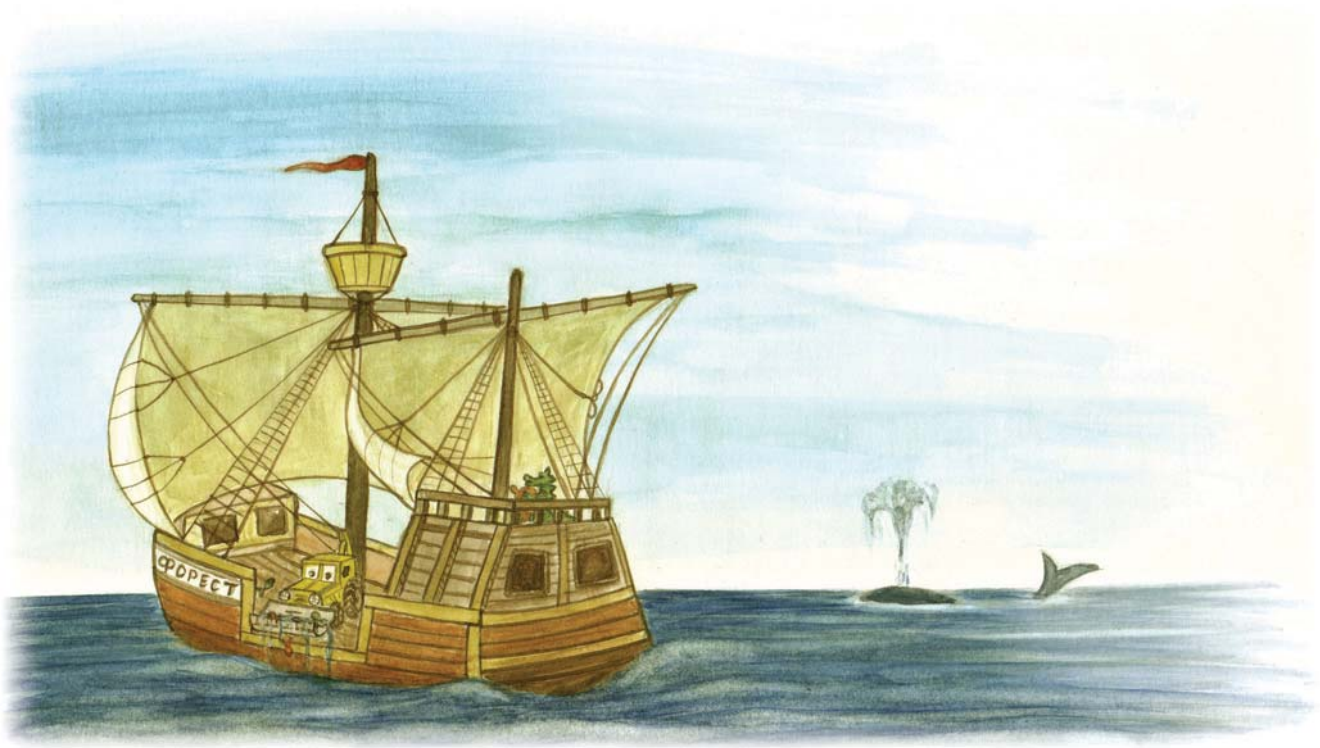
Тієї ночі Екскаватор майже не спав. Все міркував, чи правильно він вчиняє…Повернути людей до лісу – означає завбачити небезпеку на відроджений ліс…

Настав довгоочікуваний ранок і друзі вирушили в подорож. Крокодил взяв із собою прісну воду з струмка неподалік, Екскаватор – діжки з паливом для себе. За штурвалом корабля кермував Крокодил, а Екскаватор скеровував вітрила за вітром.

Спочатку подорож друзям дуже подобалась. Крокодил часто смішив свого друга, Екскаватор лопатою ловив для друга рибу і вигляд у нього був дуже щасливий. Та дедалі частіше Крокодил став помічати, що Екскаватор щось приховує, але що саме – запитати не наважувався. Подорож тривала вже місяць і Крокодил, бува, думав, що вони заблукали і ніколи не повернуться додому, хоча Екскаваторові виду не подавав. Насправді Екскаватор сам не знав куди пливе.

Одного разу, коли Крокодил вже заснув, а Екскаватор був біля керма, почав падати сильний дощ. Краплі важко розбивались у борт корабля. Це був ураган. Море високо здіймало свої хвилі, які вдарялись в корпус і знову розчинялись у воді. Поштовхи хвиль ставали

сильнішими. Крокодил прокинувся, вийшов на борт і побачив розлючене море, била блискавка , а хвилі вирували звідусіль…

– Екскаваторе! Що мені робити?

– Швидко склади всі вітрила, бо сильний вітер пошматує їх!

Крокодил тільки підбіг до щогли, що тримає вітрило, як у нього вцілила блискавка і розбила щоглу на друзки. Крокодил, на мить, осліп від її спалаху і добряче перелякався.

– Крокодиле, з тобою все гаразд?!

– Все добре, жити буду...

Крокодил згорнув вітрила, яких блискавка не знищила, Екскаватор міцно тримав штурвал і корабель оминав кожну небезпечну хвилю. Це була важка ніч, але над ранок негода почала потроху вщухати, і коли вже почало сходити сонце, бурі, як не було. І тут, Крокодил – як зарепетує:

– Земля! Земля! Я бачу її! Екскаваторе, ми врятовані!

Екскаватор сподівався, що там будуть люди і вся його праця була не марною, тому він просто змовчав…

Частина четверта: «Знайомство з мешканцями незнайомої землі»

«Форест» все ближче наближався до берега і у відважних друзів все більше закрадалось сумнівів. Вони натрапили на порожню, без життя, пустелю. Там не було нічого, що могло нагадувати рослини – лише каміння та пісок. В очах Крокодила Екскаватор побачив розчарування, якого так боявся.

Нарешті вони дісталися берега.

– Ну, і де ми? Куди ми потрапили? Хіба тут може хтось жити? Тут нема нічого…Поглянь…Куди ти мене привіз? Ти сам хоч розумієш, що ти накоїв? В нас не залишилося прісної води, і в тебе дуже мало палива… Друже, що з нами буде?..

У відповідь Екскаватор тільки мовчки дивився на крихкий пісок. Він розумів, що Крокодил правий, але визнати свою поразку не міг. Ще певний час вони сиділи мовчки на розпеченому піску і дивились на безкрає море. Мовчанку, як зазвичай, перервав Крокодил, пошепки кажучи:

– Агов, Екскаваторе…Ти це бачиш? Поглянь, там хтось є…

Екскаватор обережно озирнувся і помітив метушню біля каміння неподалік від них. А згодом збагнув, що за ними хтось стежить. Тоді він спробував під'їхати ближче. Метушня посилилась.

– Не лякайтеся мене, я приїхав вам допомогти. Не ховайтесь. Мене звуть Екскаватор-Навантажувач, але ви можете називати мене просто – Екскаватор.

І тут з-під каміння визирнуло декілька пар оченят. Всі вони дивилися уважно, здивовано, перелякано і водночас з цікавістю.

– Не бійтеся, я – Крокодил. А вас як звуть?

Нарешті хтось визирнув. Це була гарненька руда дівчинка з чорними очима:

– Я – Міла…

– А я – Мікей… – визирнув услід не менш вродливий хлопчик.

Екскаватор зрадів і його двигун почав гарчати ще дужче. Діти перелякались і знову сховались за масивним камінням.

– Не бійтеся – це моє серце так працює. Підійдіть ближче – в мене є багато цікавого.

З-під каміння знову визирнули чиїсь оченята.

– Мене звуть Гука!

– А мене Соло.

– А я Каар!

Ще багато нових імен почули Крокодил з Екскаватором. Тоді дітлахи підбігли до них і почали вивчати незнайомців. Вони весело гомоніли навколо них і раділи новим друзям. Тоді всі разом попрямували дивитись, де живе інший люд.

Навколо справді було тільки каміння, пісок, пустеля – нічого живого. Нарешті вони знайшли людей! Селище було доволі великим і привітним, там було багато хаток, збудованих з каміння.

У цій пустелі неможливо було вирощувати щось живе. Люди ловили рибу, крабів, молюсків та інших морських мешканців. Воду збирали з неба, коли падав дощ.

Коли Екскаватор наблизився до села, його мешканці перелякалися і розбіглися хто-куди. Навколо зовсім спорожніло. Деякий час було зовсім тихо. Тільки було чутно, як вітер розвіює пісок під колесами Екскаватора і як гуде його двигун.

– Що це з ними? – знову пошепки запитав Крокодил.

– Вони ж досі нічого подібного не бачили, от і перелякалися.

Тут вони почули тихий голос:

– Агов, Міло…

Всі повернулися в бік, звідки лунав шепіт.

– Мамо! – вигукнула дівчинка. – Подивися, що ми знайшли на березі моря!

– Відколи це ми стали «що»? – знову пожартував Крокодил.

– Вони вміють розмовляти, як ми! – голосно продовжувала Міла.

– Міло, підійди до мене! Не розмовляй з незнайомцями… – вже суворіше мовила мама дівчинки.

– Та ні, ми прибули сюди з добрими намірами. Ми хочемо вам допомогти! – голосно сказав Екскаватор, щоб усі почули його слова.

Тут почали виходити зі схованок інші люди. У них було дивне вбрання з тонких шкур, а на шиї – намисто з маленьких кольорових камінців. Вони крокували невпевнено, але гуртом наближались до Екскаватора і Крокодила. Згодом люди незнайомого плем'я оточили їх. З натовпу вийшов кремезний, з великою палицею, увесь у мушлях, чоловік і мовив до них суворим голосом:

– Хто ви такі і що вам від нас потрібно?

Цієї миті Екскаватор зрозумів, що це єдиний для нього шанс поговорити з людьми і вирішив спочатку познайомитись:

– Мене звуть Екскаватор, а мого друга – Крокодил.

Ввесь люд зашумів, повторюючи їхні імена:

– Екскаватор… Екскаватор… Крокодил…Екскаватор…Крокодил…

– Добре почав, продовжуй, – сказав пошепки Крокодил.

– Ми прибули сюди на кораблі «Форест» і… – не закінчив Екскаватор, як натовп знову загудів:

– Форест…Форест… Форест…

– Тихо! – крикнув чоловік у мушлях. – Дайте їм сказати!

– Ми припливли здалека, з краю, де ростуть густі ліси і течуть чисті ріки! Ми хочемо забрати вас туди! – вже впевненіше продовжував Екскаватор.

Мешканці почали перешіптуватись. Тоді чоловік у мушлях, вже спокійно, сказав:

– Ми чули легенду, що колись тут були ліси, трава, рослини, звірі, але вони зникли. У нас збереглися малюнки про все це і палиця, яка вже багато років переходить від вождя до вождя нашого племені. Ця палиця нагадує нам про світ, який був колись, хоча чому цей світ змінився – ми не знаємо. Як ми можемо переконатись, що ви кажете правду?

Тоді Екскаватор відкрив свій капот і біля двигуна всі побачили диво з див – маленьку квіточку з густими листочками.

– Вона саме розквітла, – каже Екскаватор. – А другий доказ – це мій друг, якого ви бачите.

Мешканці затамували подих. На їхніх обличчях з'явилася ще більша розгубленість. У натовпі знову всі заговорили. Деякі так і витріщались на живу рослину, інші про щось емоційно перемовлялися з вождем племені. Згодом всі затихли і заговорив тільки чоловік з дерев'яною палицею:

– Коли ми вирушаємо?

– Сьогодні! – не приховуючи поспіху, вигукнув Крокодил. – Збирайте свої найнеобхідніші речі і всю воду, яка у вас є.

– Гей, ви чули, що сказав Крокодил?! Всім готуватись до відплиття, доки сонце не сховалось за морем!

Люди квапливо почали збиратись. Екскаватор вантажив речі на борт корабля, а Крокодил розсаджував їх усередині човна.

Сонечко почало заходити, небо стало помаранчевого кольору і на морській воді виблискувало різнокольорове сяйво.

– Друзі! Повертаємось додому! Форест Ленд чекає на нас! – щодуху вигукнув Крокодил і вже тихіше додав:

– Екскаваторе, сподіваюся, ти знаєш куди треба пливти…

– Додому приведуть нас зорі…

Частина п’ята: «Повернення у Форест Ленд»

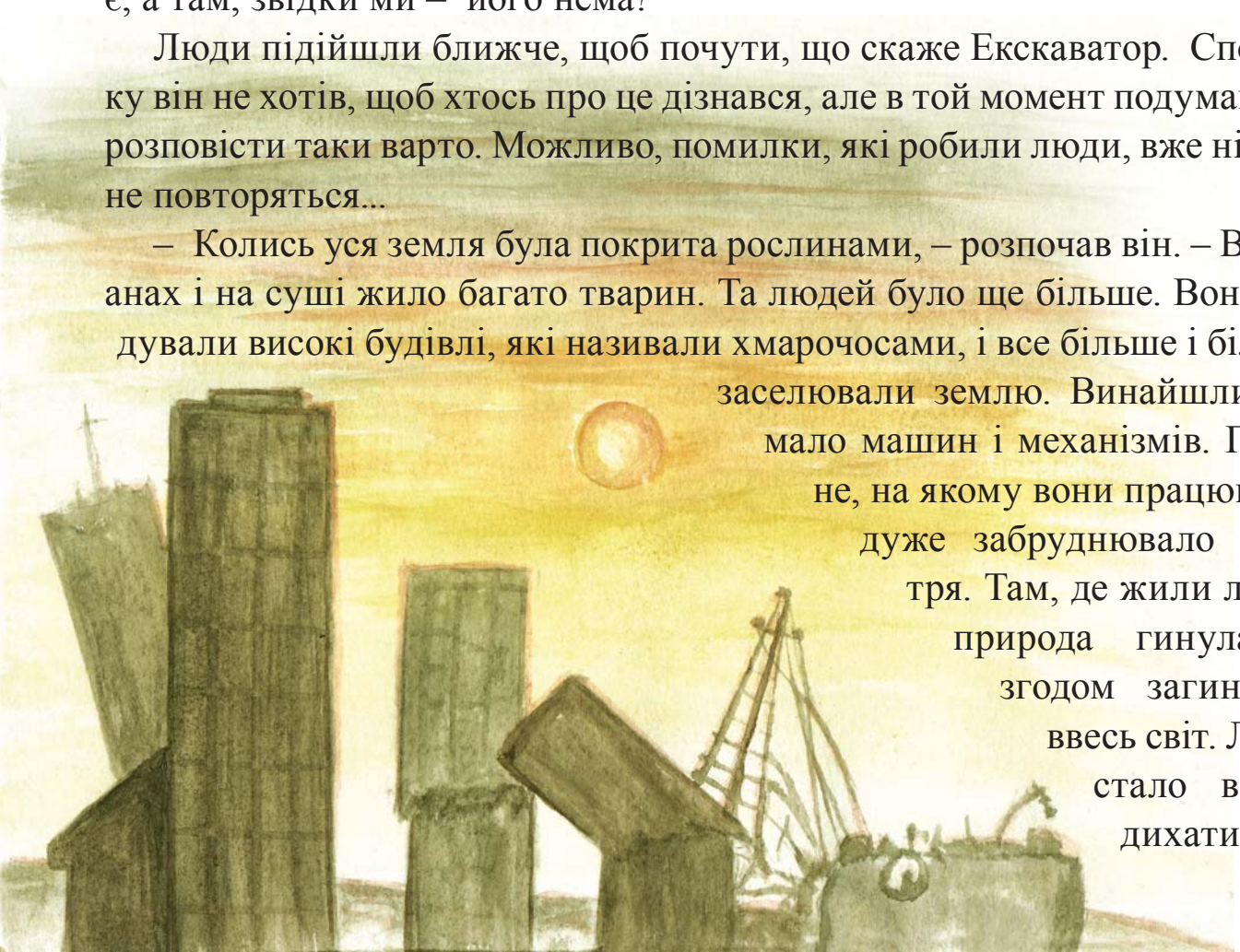
Дорога додому була без пригод. Море було спокійним, а небо – безхмарним. Так, ніби сама природа хотіла, щоб люди знову були з нею. Екскаватор спостерігав за тим, як люди поводяться і зрозумів, що вони справді стали добрішими, а їхній спосіб виживання привчив їх до терплячості і любові один до одного.

Одного дня до Екскаватора підійшла Міла. Мабуть, вона була найдопитливішим дитям серед усіх. Так подумав не лише Екскаватор.

– Скажи, Екскаваторе, ти знаєш, чому наш світ змінився? Що сталося з рослинами, тваринами?.. Чому вони зникли? І чому там, звідки ти, ліс є, а там, звідки ми – його нема?

Люди підійшли ближче, щоб почути, що скаже Екскаватор. Спочатку він не хотів, щоб хтось про це дізнався, але в той момент подумав, що розповісти таки варто. Можливо, помилки, які робили люди, вже ніколи не повторяться...

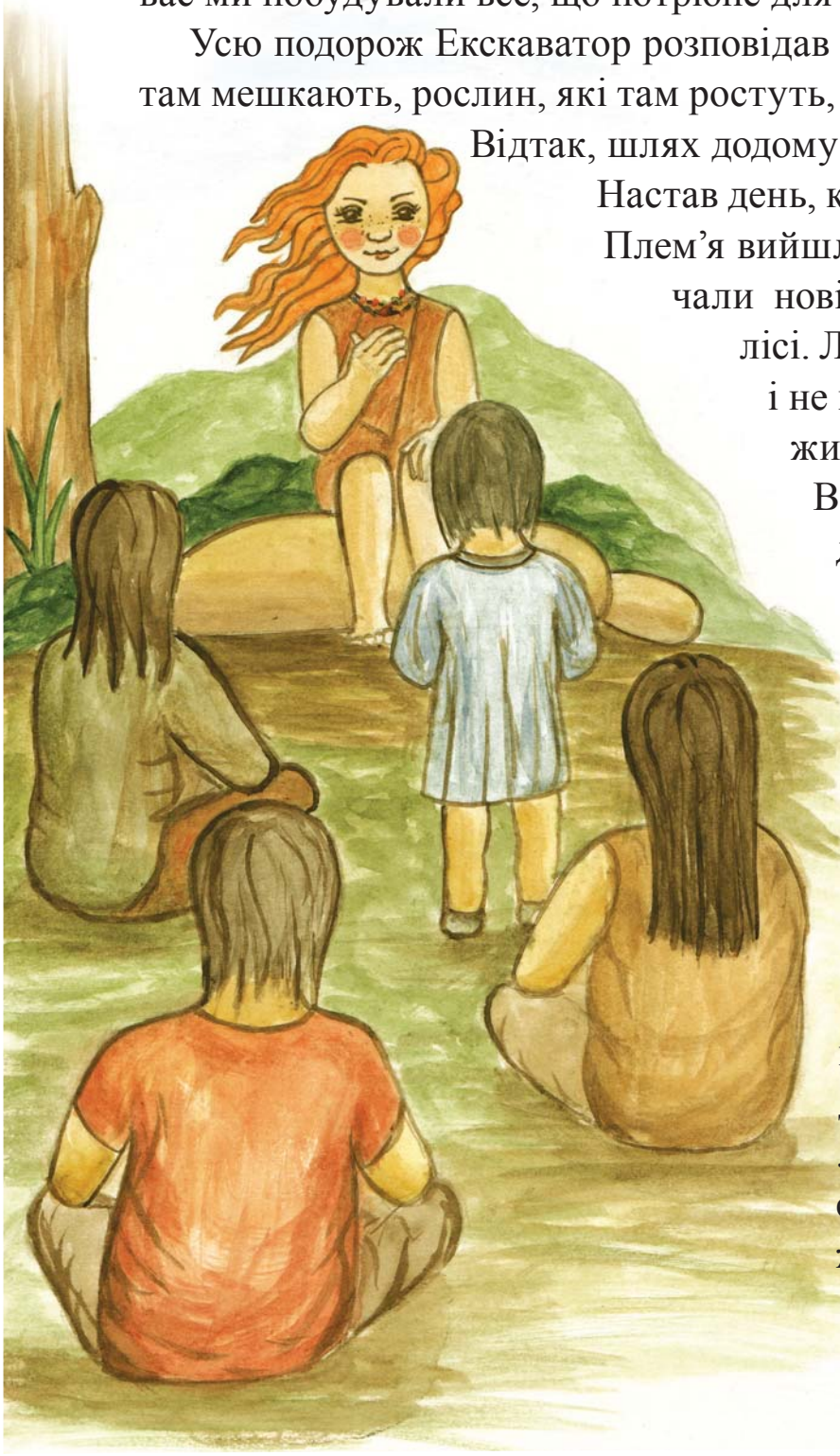
– Колись уся земля була покрита рослинами, – розпочав він. – В океанах і на суші жило багато тварин. Та людей було ще більше. Вони будували високі будівлі, які називали хмарочосами, і все більше і більше заселювали землю. Винайшли чимало машин і механізмів. Паливо, на якому вони працювали, дуже забруднювало повітря. Там, де жили люди, природа гинула, а згодом загинув і ввесь світ. Лісам стало важко дихати від

геть забрудненого повітря, вони почали зникати. Вода стала непридатною для пиття. Через це почали вимирати тварини. Більшості було байдуже, що природа гине… Світ став беззахисним і спустошеним.

Але я зміг вціліти. Згодом вирушив на пошуки інших і знайшов живих істот, які відчайдушно боролись за життя… Ті тварини допомагали мені доглядати за новими рослинами. Ми навчились розуміти одне одного, а я вигадав паливо, яке не нищить природу. Знадобилось багато часу, щоб світ став таким, як колись. Тепер я доглядаю за безкраїм лісом. Для вас ми побудували все, що потрібне для життя, вам там сподобається.

Усю подорож Екскаватор розповідав людям про свій ліс, тварин, які там мешкають, рослин, які там ростуть, пташок та маленьких комашок. Відтак, шлях додому минув непомітно.

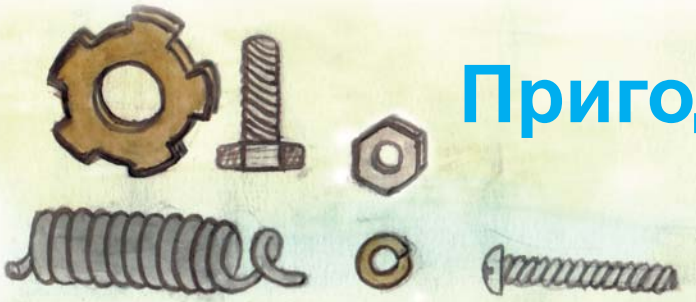

Настав день, коли їхня подорож завершилась. Плем'я вийшло з корабля на берег, їх зустрічали нові друзі – тварини, які жили в лісі. Люди захоплювались побаченим і не могли збагнути, чому люди, які жили до них, нищили таку красу. Відтоді вони шанували природу і те, що вона їм подарувала. Люди засаджували нові ліси, дбали про природу і тварин та були безмежно вдячні за шанс почати все з початку.

А Екскаватор разом з Крокодилом і вождем племені продовжували подорожувати світом та шукати нових людей.

Допитлива Міла навчилась найцікавіше переказувати людям історію про зцілення Землі. Її розповідь закінчувалася словами: «Давайте разом збережемо наш світ!»

Кінець

Пригода допитливого «Жука»

Частина перша: «Хто такий Жук»

Мене звуть Жук. Фольцваґен Жук. Історія, про яку ви зараз дізнаєтесь, змінила моє життя і життя всіх, подібних мені – життя машин.

Я з'явився на світ на величезному заводі. Пізніше я довідався, що цей завод постачає автомобілі в усі куточки землі. Тут виготовляли всі необхідні деталі для машин, а також фарбували та випробовували їх на міцність. А створювали машини інші машини.

Отже, я розплющив фари і у величезному дзеркалі попереду вперше побачив своє відображення. У мій бортовий комп'ютер вже була закладена інформація про всі відомі на цій землі маршрути. Вже тоді я знав все, що мені могло знадобитися. І так кожна машина. Коли нас створили, не було потреби навчатись їздити чи дізнаватись про навколишній світ – це все вже було закладено у нашу пам'ять. Я знав кожну свою деталь і також знав, як її полагодити, якщо щось зламається.

На мені ще не було фарби, я був покритий шпаклівкою. Колір

обирав собі сам: з боків – зелений, а згори – жовтий. На заводі мені казали, що таких кольорів не має жодне авто.

І тоді я виїхав у відомий, як мені тоді здавалось, світ. Коли я його побачив, насправді зрозумів, що про нього нічогісінько не знаю.

Так, я знав усі дороги, але не знав того, що навколо них… Світ зачаровував і вабив мене. Я бачив яскраві ліхтарі і високі будівлі, біля яких жили інші автомобілі. Повз мене проїжджали авта різних марок та величини. Спочатку я побачив джип. Згодом дізнався, що його колеса незалежні одне від одного і цей автомобіль здатен переїхати будь-яку дорогу. А ще я зустрічав багато легковиків, подібних до мене, хоча насправді я був одним з найменших.

Хоч я й малий і в мене низька посадка, але я вмію швидко та впевнено їхати дорогою, підніматися вгору і вчасно зупинятися.

Згодом у мене з'явилась нескінченна купа запитань: чому мене назвали «Жуком» і що це слово означає? Чому машинам дозволено їхати по асфальтованій дорозі і куди ведуть дороги, де немає асфальтового покриття? Хто робить цей асфальт і ті всі будівлі та гаражі для малих машин? Про все це я вирішив дізнатися сам!

Частина друга: «Зустріч з старим»

Спочатку я вирішив побачити всі міста, де жили автомобілі, і тому став багато подорожувати. Відтак, світ став для мене ще загадковішим та незрозумілішим. Я зустрів закриті дороги, де легковим автомобілям проїзд був заборонений. І знову мене почали переслідувати нові запитання: чому ті дороги обгороджені і чому туди заборонено в'їжджати? Чи живе там хтось чи ні? Якщо живе, то хто?

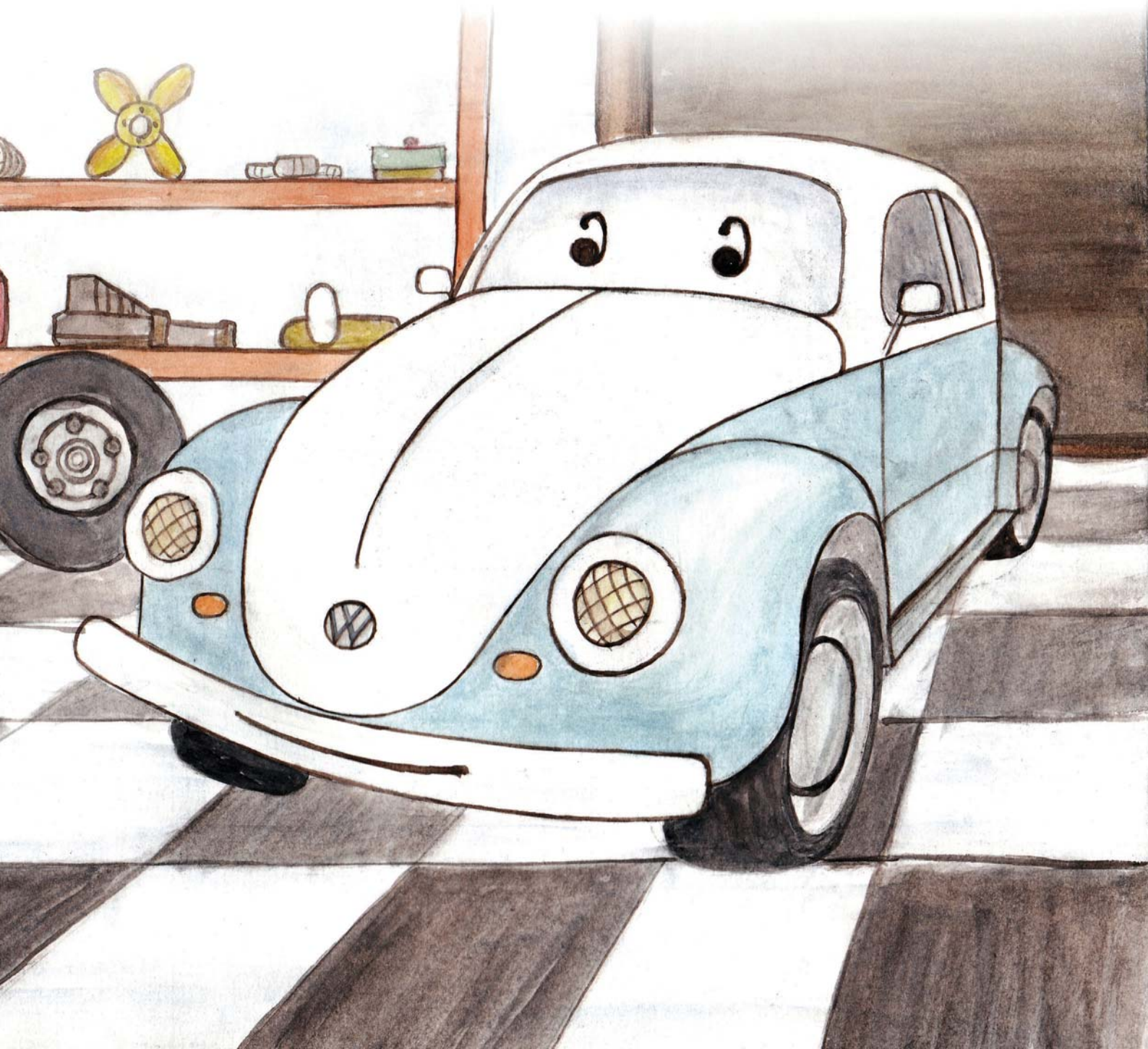
Була одна річ, яка мені надзвичайно подобалась – це автомобільні перегони. Участь у них можуть брати абсолютно всі. Я також спробував, але приїхав до фінішу далеко не першим. Як кажуть, головне – не перемога, а участь.

Одного разу, я потрапив на ринок автомобільних запчастин. Там можна було придбати все, що завгодно: рідкісні запчастини, фари, шини, акумулятори, паливо, навіть найпотужніший двигун. Мою увагу привернув дуже старенький автомобіль. Він був схожий на мене, але моя модель була новішою, тобто я був значно молодшим. І я вирішив у нього дещо запитати.

– Доброго дня!

– І тобі, юначе, доброго… Що тебе цікавить? В мене є різні склоочисники, які охоче помиють будь-який бруд на склі!

– Ну, е…

– Ні? Бачу, ти шукаєш щось особливе. Для подружки?

– Ну, е…

– Ні? Зачекай, зачекай! Тоді поглянь на це! Це тобі точно сподобається…

Старий показав дивну річ, яка і справді мене зацікавила. Тоді я подумав, що заїхав не марно…

– Я знайшов це кілька днів тому. Як тобі, га?

– А що це?

– Це мапа доріг, які належать тим невихованим телепням.

– Про що це ви?

– Ти що – не знаєш? А-а…Ти ж тільки з'явився у нас. Ну, гаразд, виїзди, я вже зачиняюсь.

– Зачекайте…Я купую цю мапу.

– Навіщо це тобі, синку? Їдь собі.

– Не поїду звідси, доки ви не скажете, хто живе за огорожею і що всі приховують!

Старий ще мить розмірковував, а тоді все розповів:

– Окрім нас, існують машини набагато більші. Колись всі ми жили дружно, але потім пересварились. Ніхто вже й не пам'ятає чому. Ці машини будували для нас, менших, цілі міста, дороги. А після непорозуміння дороги були поділені і перекриті. Тепер нам не вистачає мужності визнати, що ми завдячуємо всім саме їм. Ось так, малий. Не пхай свій радіатор, куди тебе не просять.

– Але ж мапу ви мені продасте?

– Забирай так. І більше сюди не повертайся.

Старий похапцем зачинив за мною гараж.

Тієї ж ночі я вирушив на пошуки інших машин. Куди приведе мене мапа? Які вони – ці великі машини? Цього я не уявляв, але пригоди так і вабили мене…

Частина третя: «Падіння у прірву»

Я зупинився якраз перед високими металевими воротами. Оглянувши їх, я зрозумів, що потрапити за них буде непросто. І тут пролунав чужий грубий голос:

– Чого тобі?

– Е-е…

– Для сторонніх в'їзд заборонений, – байдуже продовжував хтось.

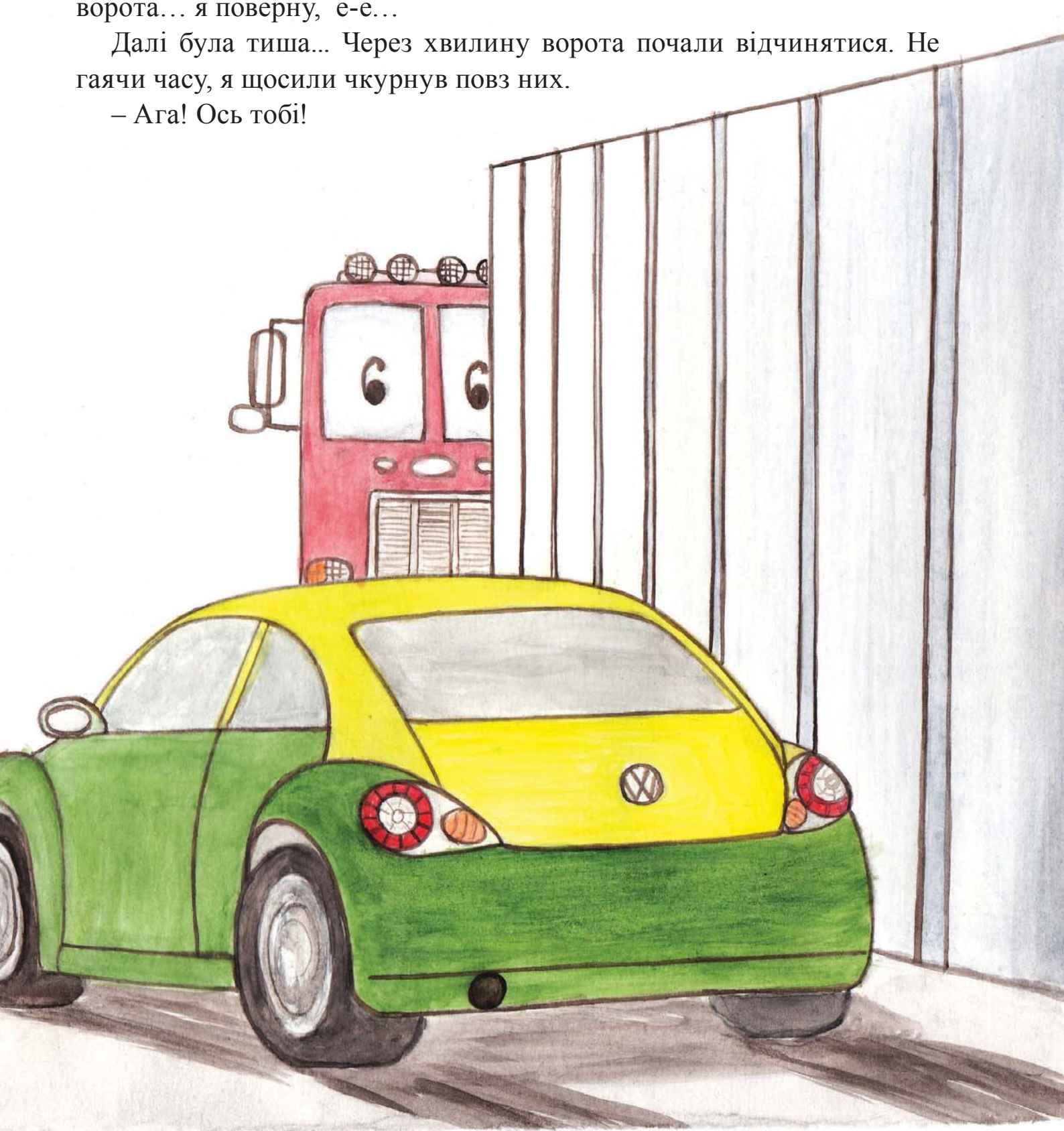
– Мені треба потрапити…е-е…

– Ще раз кажу: для сторонніх в'їзд заборонений.

– Послухайте, той… Я маю повернути е-е…одну річ… це мапа ваших доріг… хтось її загубив… е-е…якщо б ви були такі ласкаві і відчинили ворота… я поверну, е-е…

Далі була тиша... Через хвилину ворота почали відчинятися. Не гаячи часу, я щосили чкурнув повз них.

– Ага! Ось тобі!

– Стій! Стій! Стояти!!! – волав навздогін голос. Але я вже був далеко. Крик почав віддалятись. А я був впевнений, що прямую на зустріч усім своїм відповідям.

Я мчав так швидко, що на мапу не дивився і заїхав сам не знаю куди. Дороги назад не було. Мабуть, той вартовий підняв галас і подався шукати мене. Тому я вирішив їхати лише вперед. А щоб той здоровань мене не знайшов, я з'їхав з покритої асфальтом дороги і попрямував на ґрунтовну. Швидкість не збавляв – боявся, що велетень наздожене мене.

Вже добряче втомлений, я їхав далі. Назустріч – нікого. Лишень хотів поглянути на мапу, як раптом під колеса попала чимала каменюка… Я почав падати згори… Падав довго…. На шляху наштовхнувся на кілька дерев, незліченну кількість пагорбків та каміння і зрештою зупинився у самісінькій прірві. Деякий час однією вцілілою фарою бачив навколо густі хащі невідомих мені рослин і суцільну темряву. І тоді я заснув…

Частина четверта: «Як Жук знайшов собі друга»

Не знаю скільки я спав... Коли прокинувся, був добряче спантеличений. І тоді мене знову почали переслідувати нові запитання: «Чого мене сюди понесло? Що я тут загубив? Жив би, як усі, і не мав би клопоту…»

– Агов! Мене хтось чує? Рятуйте! Я тут! Агов!..

Згодом я збагнув, що мене ніхто не чує… Потім почав роздивлятись навколо. З того моменту, як я заснув, нічого не змінилося. Навколо був той самий ліс та хащі. А ще я бачив, що від мене залишилось... Дивом уцілів двигун. Та що з того – колеса повідривало, новий корпус потрощило… Словом, вигляд у мене був жалюгідний…

Не знаю, скільки часу я там пролежав. Падав дощ, ба, навіть злива, і декілька разів у мене вцілила блискавка. Це непогано, акумулятор мій зарядився, але, здається, там ще щось перегоріло, невідомо що саме. Якесь дерево повалилось на мій дах. По мені стрибали дикі звірі, а в салоні поселились колючі їжаки… Ото забаглося пригод…

Я вже зовсім втратив надію на порятунок, як одного дня, десь здалека, почув сильний шум. Цей звук все ближче і ближче наближався до мене. Сили в мене більше не залишилось, але, як я вже казав, їжаки непогано влаштувались у мене в салоні. Вони були всюди. Одна парочка їжаків розважалася якраз на кермі, чи краще сказати, на тому, що від нього залишилось. Почав спрацьовувати сигнал. Здається, їжакам ця гра сподобалась, і вони щосили підстрибували, щоб звук повторювався ще і ще.

– Можливо, я врятований... Було б непогано... – сказав я до їжаків, які продовжували стрибати на кермі, хоча вони навряд зрозуміли мої слова.

– Агов, малий, далеко втік?! – почув раптом вже знайомий мені голос.

«Ой, лишенько!», – подумав я. Це був той вартовий велетень...

– Ну що – розважився?! – продовжував, регочучи, здоровань.

– Він таки переслідував мене... От упертий… – знову сказав я до їжаків. Раптом регіт припинився:

– Ну, як ти там? Дуже забився?..

– Та трохи...

– Гаразд, зачекай, допомога вже їде. Я сам не зможу до тебе спуститись. Але я тебе бачу, скоро ми тебе витягнемо!

Настав вечір, стало тихо. Лісові мешканці поховались у свої нірки. Їжаки також вгамувались і вмостилися на моїх сиділнях. Повний місяць освітлював усе навколо. Світили зорі. Першим розмову почав я:

– Вибачте, що завдав вам клопоту... Мені справді прикро... – не почувши нічого у відповідь, я продовжував:

– Мене звуть Жук. У цих хащах я зрозумів, чому саме Жук. Я бачив жуків, що живуть у лісі. Я схожий на них. Так просто... Я ж малий серед машин, розумієте? Але тепер я перестав ним бути, понищений до невпізнання...

– Не хвилюйся, малий, ми тебе витягнемо і полагодимо. Будеш, як новенький, навіть кращий!

Ого! Оце так! Він до мене заговорив, і як! Виявляється, що йому не байдуже, що буде зі мною. В той момент мені здалося, що добрішої машини я ще в житті не зустрічав. Я відчув полегшення:

– Дякую вам... Якби не ви, я міг би тут загинути.

– Жуче, я не перший рік живу на цьому світі. Такі, як ти, завжди знаходять пригоди на свій капот. І дороги в нас тут небезпечні. Я ж хотів про це тебе попередити, а ти навіть не став мене слухати й утік. Думаєш, легко було тебе знайти? Отакі машини, як ти і не поважають нас.

– Це неправда! Ми вас ніколи не бачимо, тому...

– Годі, припини. Ти ж тільки із заводу, нічого про нас не знаєш. Ти не винен, так склалися обставини.

– А чому машини посварилися між собою?

Здоровань довго мовчав. Мабуть, не хотів ворушити минуле, але заговорив:

– Розумієш, Жук, проблема всіх машин – це невдячність. Дуже давно були тільки невеликі машини. Згодом вони зрозуміли, що їм важко робити все самим, тому придумали нас, тобто вантажівки, крани, бульдозери, катки, самоскиди і багато інших. Нас називали мегамашинами. Ми розбудовували цілі міста. Нам це справді подобалось робити, бо для цього ми й були створені. Це були найкращі часи в історії машин. Коли роботу завершили, нас хотіли знищити, як непотріб. З більшістю так і

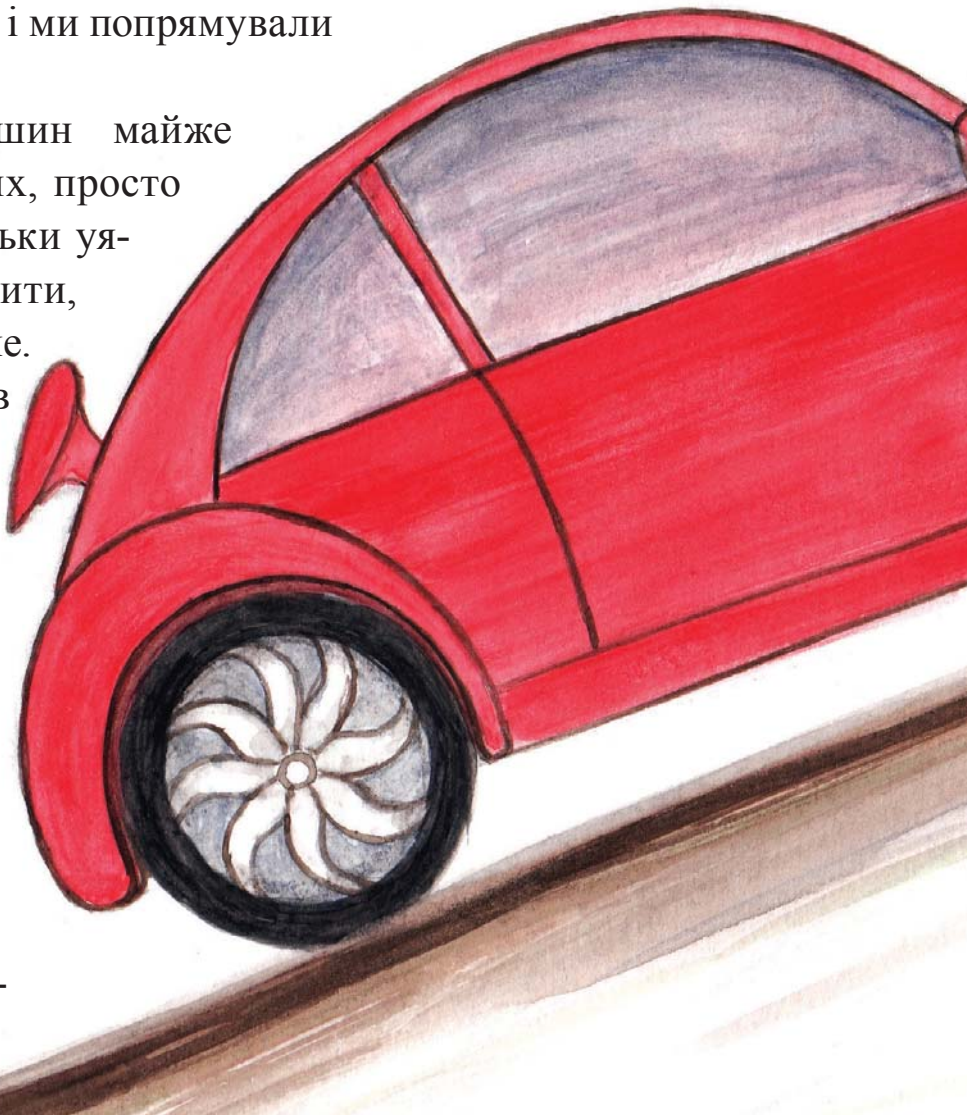
сталося.... З решток виготовляли нові машини. Як так можна чинити зі своїм творінням?... Ця жорстокість обурила великі машини і ми згуртувались, стали на захист один одного. Так з'явилась ця огорожа, от ми і живемо, окремо від усіх.

– Ця розповідь... я... вибачте... це несправедливо.

– Не вибачайся, друже, ти не винен. Бережи свої сили, відпочивай. Тієї ночі ми більше не розмовляли. А я думав про те, як повернути дружбу між машинами...

Частина п'ята: «Новий дім Жука»

Мене розбудив сильний гуркіт. На допомогу приїхали нові вантажівки. Нарешті я побачив цих велетнів. О! Розміри вражаючі! Я був завбільшки, як одне їхнє колесо. Недарма мене назвали «Жуком». Вантажівки мали величний, поважний вигляд. Як можна не захоплюватись ними?! Це надзвичайні творіння! Гуртом вони – чудова команда, а кожен з них унікальний. Мегамашини без труднощів витягли мене з прірви, повантажили на довгий причеп і ми попрямували до їхнього дому.

Помешкання мегамашин майже не відрізнялись від наших, просто їхні набагато більші. Тільки уявіть: те, що ви звикли бачити, лише у п'ять разів більше. Вигляд у цих велетнів грізний, хоч насправді вони дуже добрі та привітні.

Лагодили мене у гаражі для вантажних машин, тому потрощені деталі замінили деталями для вантажівок. Спочатку відремонтували корпус та перефарбували в червоний колір. Тоді за-

мінили двигун і я став ще швидшим та потужнішим. Словом, мені там сподобалось і я вирішив, що тепер житиму тут зі своїми новими друзями.

– Ну, як тобі новий вигляд? – почув позаду голос мого друга-вартового.

– Привіт, друже! Надзвичайно радий знову тебе бачити!

– І я ...

– А тобі як, подобається?

– Ще б пак! Переконаний, що таких Жуків у цілому світі немає!

Ми ще довго розмовляли, вартовий розповів мені багато нового і показав усе в місті.

– Треба знайти спосіб помиритись усім машинам! – продовжив я, коли місяць вийшов на варту в небі. Мій новий друг дещо засмутився:

– Думаєш, ми не намагались? Навіщо тривожити те, що вже не змінити... Нехай буде так, як є. Повір, ми добре справляємося і без ма... А... забудь, кажу тобі!

– Вибач, але я цього так не залишу! Те, що ви для мене зробили, я ніколи не забуду. Я хочу віддячити вам...

– Припини, не починай... Це був наш обов'язок! Як ми могли залишити тебе там?

– Між іншим, в мене є одна ідея...

– Що ти там задумав, Жуче, га?!

– От побачиш, вже скоро зникнуть огорожі, і ви станете вільні! Обіцяю! В іншому випадку – я не Жук!

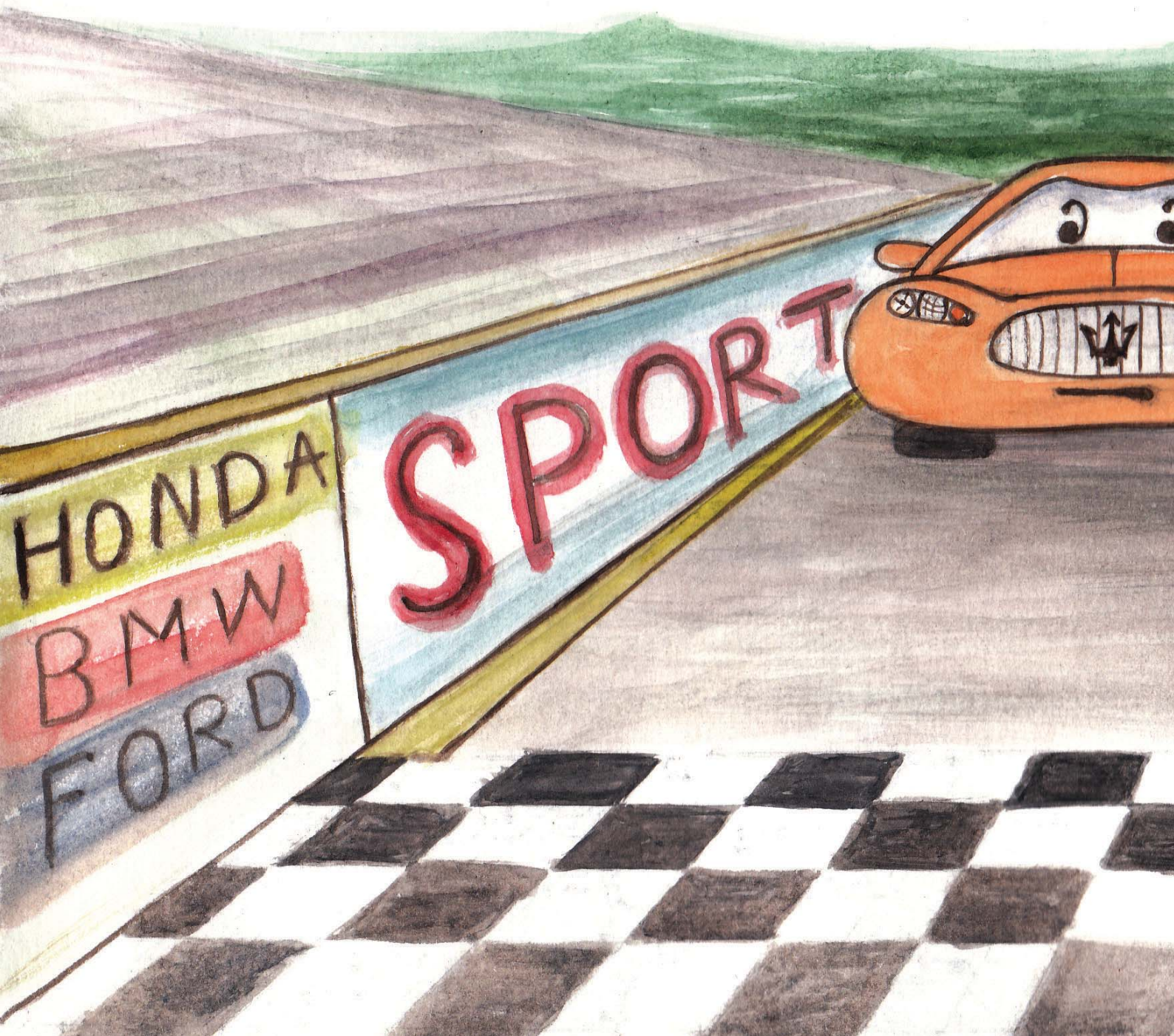
Частина шоста: «План»

Мені допомагали всі мегамашини. Я задумав влаштувати перегони – те, до чого всі машини найбільше прагнуть. Кожен автомобіль стежить за змаганням, адже останнє слово – за переможцем. І я вирішив перемогти!

Я довго тренувався і мої нові друзі навчили мене усьому, що знали. Спільними зусиллями я досяг успіхів. У слушний момент я повернувся «за огорожу».

На перегонах я впевнено перемагав усіх суперників. До поставленої мети залишилось зовсім трохи. Слава про мене розійшлась швидко у кожен куточок, де мешкав автомобіль. Мене вже знали і маловідомі марки машин, і найавторитетніші.

У перегонах було одне правило: переможець змагань може вносити нові правила, які забажає. Це був шанс повернути велетнів на почесне місце у світі машин.

Частина сьома: «Вирішальний фінал»

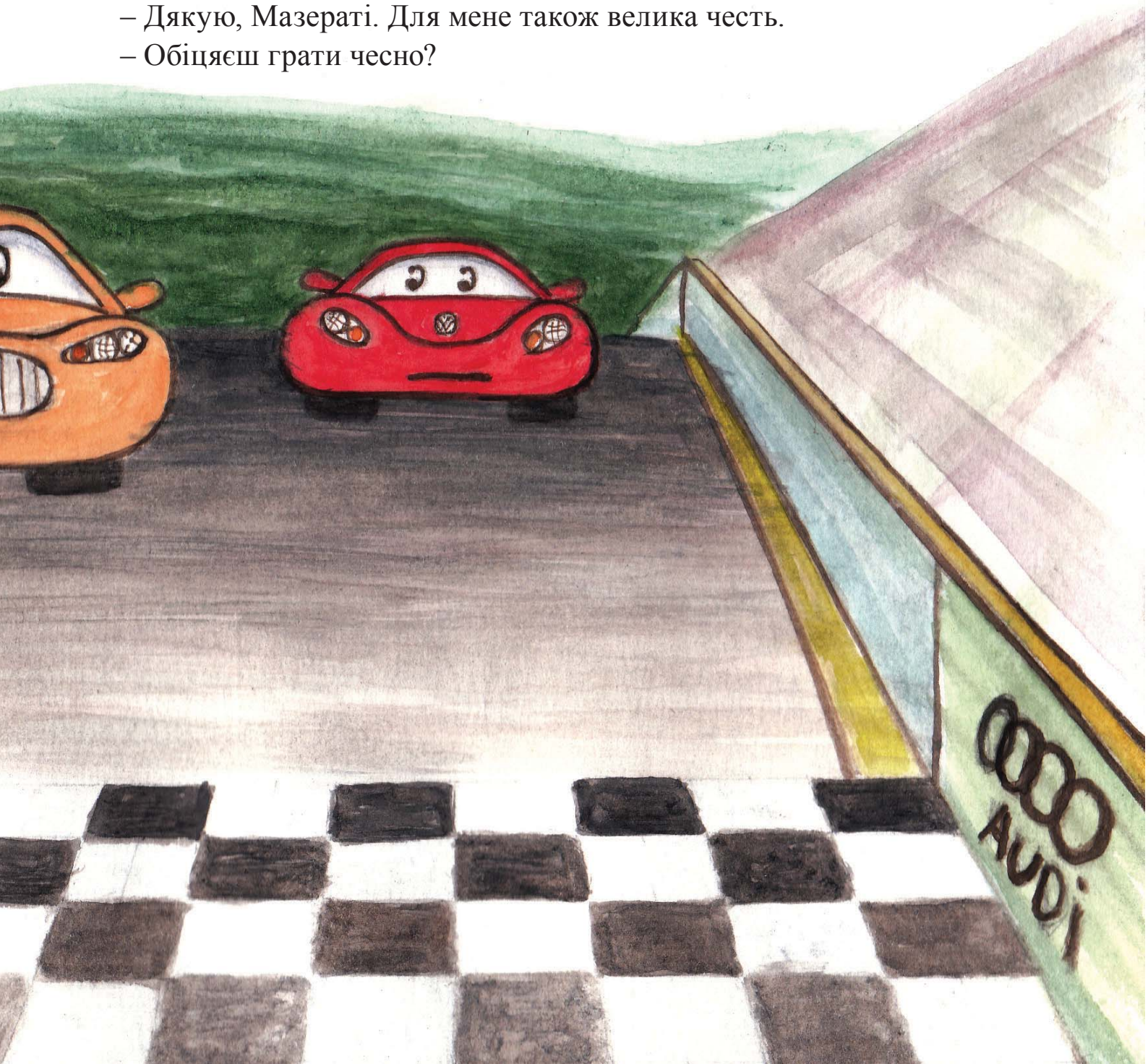
Нарешті настав день останніх змагань. На небі не було жодної хмаринки. Я знав, що мої друзі відчайдушно вболівають за мене. Це додавало мені наснаги боротись за перемогу та крок за кроком прямувати до довгоочікуваної свободи.

На мене чекав найсильніший суперник усіх часів – це спорт-кар Мазераті. Він був привітний зі мною, але я був непохитним у своїх намірах:

– Радий, що за багато років у мене з'явився гідний суперник. Багато чув про тебе. Це є честь для мене познайомитись з таким автомобілем.

– Дякую, Мазераті. Для мене також велика честь.

– Обіцяєш грати чесно?

– Звичайно! На ваги покладена не лише моя доля...

Якраз оголосили початок турніру:

– Учасники, на старт!

Пролунав сигнал і я рушив уперед. Шини міцно трималися поверхні дороги, кожна деталь під капотом допомагала долати відстань – найменший механізм спрацьовував, як годинник. Я зосередився на шляху і мені здавалося, що навколо зникло все.

Я відчував свого суперника, Мазераті наближався... Тепер він вже випереджував мене... Публіка вітала очікуваного переможця. На мить Мазераті втратив пильність. Це була моя нагода і першим фінішну лінію перетнув саме я!

Так, перемога була за мною! Мене засліплювали спалахи фотокамер, машини оточили з усіх боків:

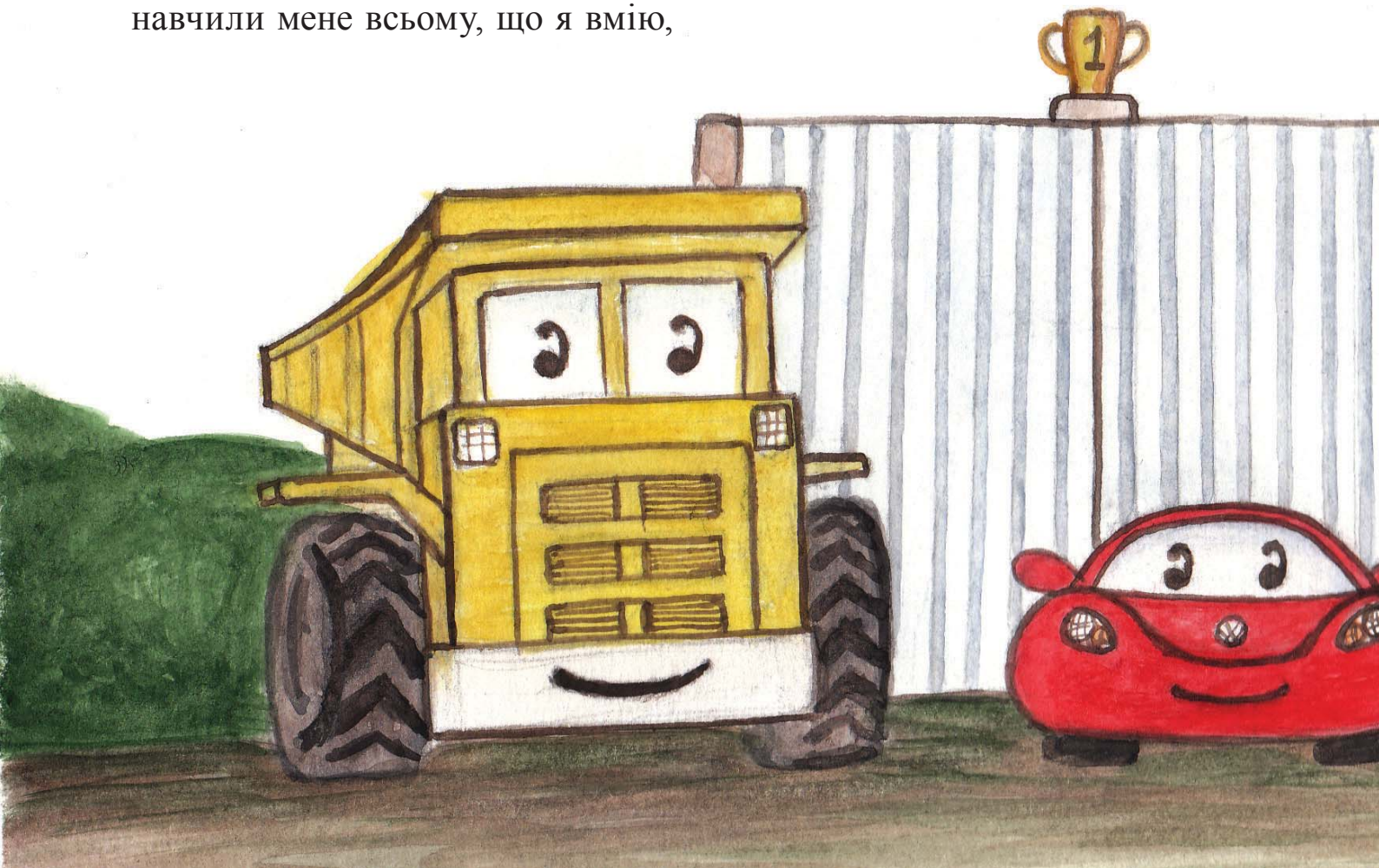
– Як це, почуватись переможцем?

– Як ви досягли таких навичок?

– Хто вам допомагав?

Саме цього питання я і чекав:

– Мені допомагали мої друзі – машини, які не залишили мене в біді і не дали загинути. Саме вони навчили мене всьому, що я вмію,

а головне – показали, що таке справжня дружба, відданість і честь.

– Хто вони? Покажіть їх!

– Чому ви їх приховуєте?!

– Це ті, про кого ви давно забули. Але саме вони збудували міста, в яких ви мешкаєте, дороги, на яких я щойно змагався і якими щодня їздить кожен з вас.

Машини були спантеличені почутим. Вони зрозуміли про кого йде мова і я помітив їх вагання. Але, продовжував:

– Друзі, давайте жити у злагоді! Я хочу, щоб ми всі знову об'єдналися, допомагали одне одному! Без мегамашин нам не обійтись. Вони потрібні нам. А ви станете для них справжніми приятелями!

Після цих слів всі відчули тремтіння землі. З'явився сильний гуркіт. Я знав, що це не землетрус – це мої відважні друзі! Вони приїхали гуртом, з посмішкою на радіаторній решітці!

Спочатку автомобілі трохи злякалися, але згодом зрозуміли, що небезпеки немає і, як і я, коли побачив велетнів уперше, втратили дар мови! Наступної миті автомобілі вітали мегамашин, як переможців.

Тоді ввесь світ дізнався правду про них. Все стало на свої місця. Огорожу було знищено. Залишили тільки ворота, крізь які я потрапив до мегамашин. Вони стали символом довіри та водночас згадкою про минулі поразки. А я більше не ставлю собі стільки запитань. В цьому допоміг мені час. Саме, коли минає час, всі запитання приречені на відповідь.

Кінець

Як Кран навчився віри

Частина перша: «Життя самотнього Крана»

Кран жив на околиці великого міста. Він відрізнявся від інших кранів, бо був завбільшки з сірникову коробку. Крихітний та безпорадний. В кожному разі таким він себе вважав. Кран жив у маленькій хатинці, подалі від усіх. Оточуючі насміхалися з його розмірів, кепкували з нього. А Кран нічого не міг вдіяти і захистити себе також не міг.

Справжніх друзів у нього не було. Кран був таким малим, що для того, щоб його почути, треба було низько нахилитись – ледь не до землі. Це нікому не подобалось, тому, щоб не набридати іншим, Кран рідко виходив надвір.

Його улюбленою справою було зустрічати світанок. Коли він дивився на розпечене сонце, прокидались його мрії. Мрії стати великим, допомагати іншим, бути потрібним. Понад усе, він хотів будувати сучасні кораблі. Якби він був великим, там його вміння знадобилися би. Коли з сонцем оживало місто, Кран повертався до своєї схованки.

Настала зима. За вікном падав лапатий сніг. Дні стали коротшими. Сонце, на яке так любив

дивитися Кран, віддалялось, а за ним поменшало і тепла. Щоб зігрітись, Кран розпалював багаття в невеличкій, як і все в його хатинці, печі. Хатка у Крана була маленька, проте дуже затишна.

Напередодні Різдва Кран святково прибирав оселю. Знайшов декілька шишок, притягнув додому невеличку гілочку ялинки та скляну кульку, яка була більшою за нього самого.

На Різдво Кран знову був один. Але саме цього дня самотнім він не почувався. Він дивився на кульку і бачив у ній своє відображення. Йому здавалося, що він виглядає більшим. Як же йому хотілося бути великим! На мить йому здалося, що це так і є.

Наступного дня Кран прокинувся, як звичайно. Коли у небі тільки-но почало з'являтися помаранчеве сяйво, він вже чекав надворі, щоб прогорнути сніг. Кран ніби потрапив до зимової казки. Він вже майже завершив роботу, як помітив у снігу книгу. Навколо нікого не було, але Кран похапцем підняв її і повернувся до своєї хатки. Книга була стара, багатьох сторінок у ній не було, а решта ледь трималося купи. Кран полагодив книгу, удягнув обкладинку і почав читати.

Увесь день Кран із захопленням перегортав сторінки своєї знахідки. Так непомітно настав вечір. Кран під'їхав до кульки, яка стала його другом, і поділився враженням від прочитаного:

– Кулько, поглянь, що я знайшов сьогодні у снігу! Це – книга. В ній стільки малюнків... Я дізнався від неї про гори, природу Карпат, людей, які там живуть. А ще... – тут Кран озирнувся, ніби хтось його може підслухати, і вже пошепки додав:

– Там живе чаклунка!.. Я дочекаюсь весни і поїду її шукати. Вона допоможе мені стати великим... От побачиш, зовсім скоро я будуватиму кораблі!

Частина друга: «Як Кран знайшов чаклунку»

Цілу зиму Кран готувався до подорожі. Зібрав усе необхідне і чекав весни.

Сонце привітно зігрівало землю своїми промінчиками. Сніг майже розтанув і з'явилася перша травичка. Надворі було так гарно, що Кранові не хотілося повертатися додому з прогулянки. Він тішився, що навколо прокидалася природа і вже був готовий до пригод.

Він вирушив у дорогу наступного ранку, коли сонце тільки прокинулось:

– Прощавай, кулько! – сміливо та впевнено попрощався Кран і, не озираючись, рушив уперед. Книгу про Карпати Кран узяв з собою.

Удень Кран їхав, а коли приходив вечір, шукав собі нічліг. Це для нього було зовсім не складно. Як звично, сонце зустрічало його вже у дорозі. Шлях був довгий, але надзвичайно цікавий.

Минуло два місяці. Одного дня Кран приїхав до підніжжя гори.

– Оце так! Неймовірно! І чому я раніше не приїхав сюди подивитися на цю красу!

Кран уперше бачив гори. Карпати вабили до себе своєю могутністю і неповторною красою. Тут було все: гори вкривали дерева, більшість з яких, Кран досі не зустрічав, а також дивовижні рослини та ягоди, які всюди вабили незнайомими пахощами. Без вагань він заїхав на стежку, яка вела до самого серця Карпат.

Сонечко ховалось за гори, а Кран, захопившись побаченим, геть забув за нічну схованку.

Треба квапитись... Тут чимало звірів, які можуть мене зламати, не помітивши під лапами.

Але зі стежки Кран не з'їжджав, щоб не заблукати.

Згодом зовсім стемніло. Кран увімкнув свої фари і продовжував прямувати за своїм маршрутом. Вже настала глибока ніч. І тут Кран побачив світло, яке прозирало поміж листочки дерев. Він обережно під'їхав ближче, щоб роздивитись. Це була хатка, схожа на величезний гриб, що виріс серед лісу і самотньо чекав, щоб його хтось знайшов. Хатина була дуже старенька, частина даху сповзла і в ньому зяяли діри. Навколо все поросло бур'яном і мохом. Але попри те, хатка вабила до себе. Кран не мав де заночувати, тож вирішив зайти до мешканців загадкової оселі.

Усередину він потрапив крізь дверну шпарину. Всередині хати було тепло і затишно. Над припічком горіла ватра, на полицях лежали засушені трави та керамічні глечики. Полум'я і аромат трав робили оселю ще привітнішою:

– Агов! Тут є хтось?!

– Хто це тут? – пролунав наляканий старечий голос.

– Вибачте, що потурбував вас. Я довго мандрував, пустіть мене заночувати.

– О! Я рада гостям, – вийшла з темряви старенька бабця. – Я живу сама і рідко зустрічаю людей... – і тут вона побачила Крана. – Ой, лишенько! Ти хто?

– Я – Кран.

– А чого ти такий малий?

– Не знаю, таким я був завжди.

– Що привело тебе сюди?

– Я шукаю чаклунку, яка б допомогла мені стати великим. Ви не знаєте, де її можна знайти?

– Ну... Сьогодні для тебе досить пригод. А завтра буде день, я тобі розповім про те, що знаю.

– Гаразд, до завтра я ще зачекаю. У вас тут затишно...

– Так, але хатинка старенька, скоро розвалиться. Зима була лютою, зламала мені дах, сніг діри поробив. Ех... Нікому полагодити її. Не знаю, як переживу наступну зиму. Не витримає моя домівка...

– Не сумуйте, ми щось придумаємо!

– Гаразд, ходімо спати.

Бабця, яку зустрів Кран, була дуже привітною і доброзичливою. Кран давно ні з ким не спілкувався, тож був щасливий, що йому трапилась така нагода.

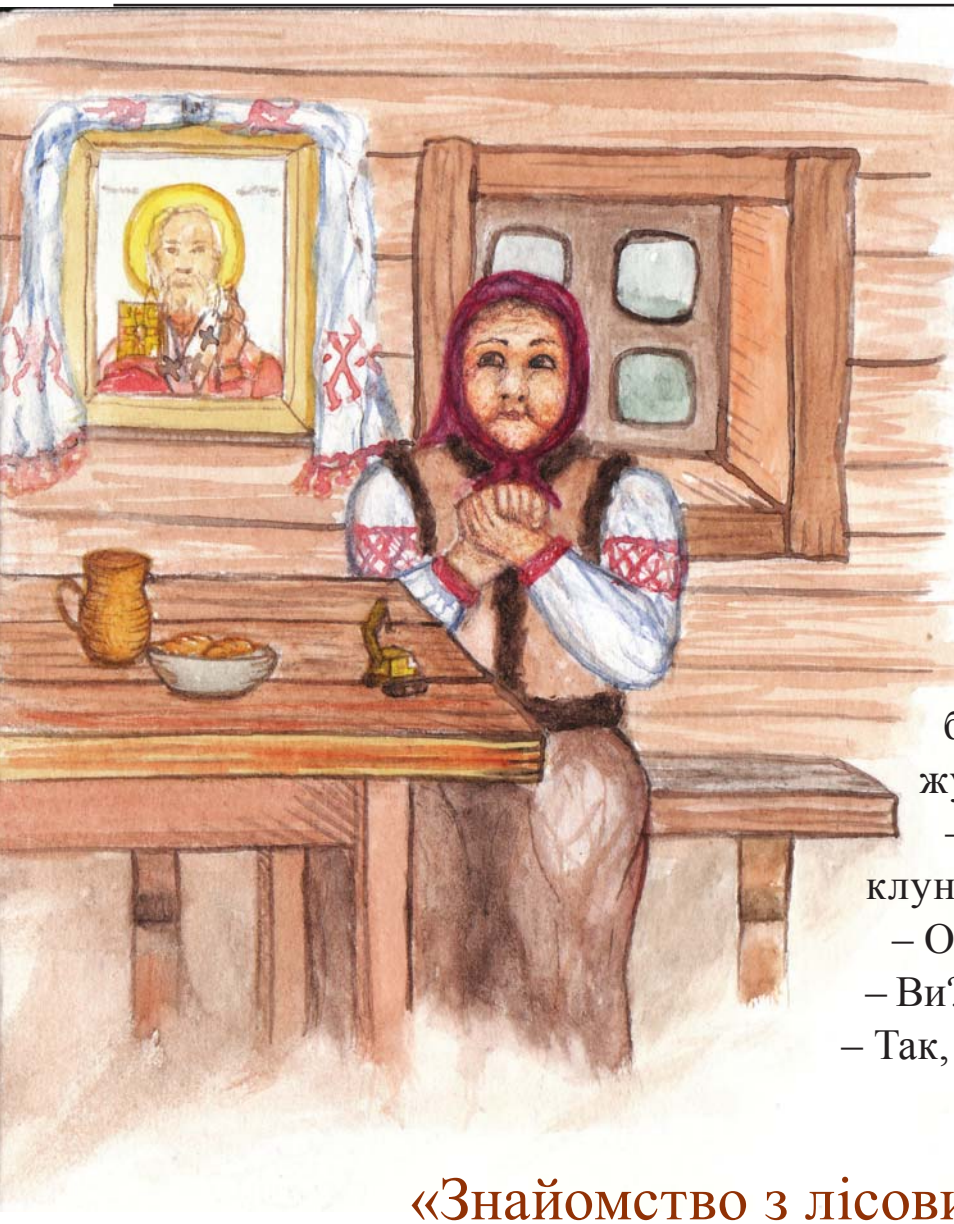
Наступного ранку, коли бабця прокинулась, Кран вже милувався сонцем. Тепер йому ніхто не заважав дивитись на нього досхочу.

– Раненько ти встаєш.

– Так, жодного разу не пропустив, як сонечко сходить. Можу довго на нього дивитись, на небо, по якому воно пливе... хмаринки, які воно зустрічає...

– Бачу, добрий ти, Кране. Спробую тобі допомогти.

– Справді?

– Так, ти на це заслуговуєш. Але, скажи спершу, навіщо тобі ставати великим?

– Ну... Не хочу, щоб з мене кепкували… Мрію допомагати іншим. Будувати будинки, все, що завгодно, а особливо мрію працювати на морі, будувати кораблі!

– Так, це справді гідні бажання. Я тобі допоможу!

– Ви знаєте, де живе чаклунка?

– О! Вона якраз перед тобою!

– Ви?! Ви справжня чаклунка?!

– Так, малий, саме так.

Частина третя: «Знайомство з лісовими мешканцями»

Вони повернулися в будиночок. Бабця почала щось шукати на полицях між травами і глечиками:

– Ось! Знайшла!

– Що це?

– Це засушена квітка – дуже рідкісна, росте тільки в Карпатських горах на високих скелях. Її назва – едельвейс. А це пролісок – квітка ранньої весни. Ось що: ти тримай ці квіти завжди при собі. Вони чарівні, згодом ти виростеш, але є ще одне... Тобі треба піти до лісу і допомагати тим, хто цього потребує. Допомагай іншим і тоді квіти віддадуть тобі свої чарівні властивості...

– Гаразд. Це я можу. Але кому допомагати?

– Вирушай до лісу. Ти побачиш там мурах, вони якраз будують собі дім.

Кран вирушив без краплини вагань. Він дуже поспішав. І справді, неподалік від хатини чаклунки знайшов велику купу землі. Навколо порались малі мурашки. Одна з них залізла на Крана.

– Ой, йой! Лоскотно! Припини!

– Хто ти? Звідки ти прийшов? Чого тобі від нас треба? Не зруйнуй наш мурашник! – на Крана обурено дивилася руда мураха з великими очима. Досі він їх не бачив, тому одразу не відповів. Роздивився, а тоді, не кваплячись, сказав:

– Стільки запитань... Не поспішай!

– Як це – не поспішай?! У нас, мурах, – лише так! Стільки всього треба встигнути зробити!

– Зачекай! Я – Кран і приїхав сюди з великого міста, щоб вам допомогти! Зі мною робота піде швидше!

Тут збіглося чимало мурах. Кожен тримав щось у своїх тоненьких лапках: хто гілочку, хто соломинку, хто грудочку землі, хто листочок. Всі хором заговорили:

– Гаразд! Забагато помічників не буває. Будеш піднімати нагору будівельні матеріали.

Кран розпочав роботу. Того дня він і на хвильку не відпочив. Працював старанно та з відповідальністю. В такому темпі минув і наступний день. Мурашник побудували за п’ять діб. Зробили тунелі, ходи, добре укріпили їх, щоб не розмив дощ. Словом, спрацювались. Кран почувався втомленим, але щасливим. Тут ніхто не насміхався з його розмірів, тут він був вкрай потрібним. Мурахи поважали його і він потоваришував з усіма, навіть запам’ятав усі їхні імена, а їх там понад тисячу!

– Прощавайте, любі друзі! Добре у вас, але мені вже час. Треба знайти інших, хто потребує моєї допомоги.

Мурахи звичним хором подякували Крану і знову поспішили до роботи.

– Як це їм вдається?... Ну, гаразд, до зустрічі, малі!

– Хто б казав…малі… – буркнула собі під ніс мураха,

яка зустріла Крана першою та посміхнулася йому вслід.

Кран продовжив свою мандрівку. Коли він блукав у лісі, розпочався дощ. У горах падає не дощ, а справжня злива! Кран дещо перелякався, але побачив у кущах коробку, яку, мабуть, залишили неохайні туристи:

– Ото добре, сховаюся сюди.

Але коли Кран наблизився до своєї знахідки, то збагнув дивну річ: він не поміститься в неї!

– Так! Так! Дякую! Я став більшим! Більшим! Я виріс! – Кран так зрадів, що зовсім забув про зливу. Він ще довго кружляв навколо тієї коробки. Навіть декілька разів намагався знову і знову заїхати в неї, та щоразу переконувався, що тепер він став більшим, ніж був.

Настав ранок. Кран, як завжди, не пропустив перших промінчиків сонечка. Після дощу кожна рослинка підтягнулась ближче до неба. З листочків скочувалась роса, а коли досягала сонячного світла – розчинялась та зникала зовсім.

Кран вирушив у дорогу. У гущавині лісу його чекали перешкоди. Але він став більшим, тому легше долав їх. Їде він, милується лісом. Дерева величезні, з міцним корінням, що визирає з-під землі, де-не-де поросли грибами. У дуплі Білка зробила собі помешкання і якраз сперечалася з Дятлом, який добував собі жучків з кори:

– А де їх шукати?

– Трохи далі є галявина. У високій траві ти їх і знайдеш.

Кран подякував та рушив далі. І справді, серед лісу розкинулась галявина. Він побачив як хтось вовтузиться у траві та сопе. Кран під'їхав ближче, щоб роздивитись. Це були їжаки – тато Їжак та ще п'ятеро маленьких їжаченят. Тато Їжак побачив Крана, але не злякався:

– Ш-ш... Ш-ш... Тихо, діти сплять.

– Ой, вибачте. Я – Кран. Саме вас я і шукаю.

– Чого тобі?

– Я чув, що вам потрібна допомога... Домівка у вас є?

– Віднині – нема...

– Ну ось. Я допоможу вам її збудувати.

– Ну...

– Мені нічого не треба. Я вже навіть знаю, де може бути ваше помешкання. То що?

– Ну гаразд, якщо ти так хочеш... Я – Їжак, а це мої дітки їжачки, будьмо знайомі.

– А ви не такий колючий, як здаєтеся на перший погляд...

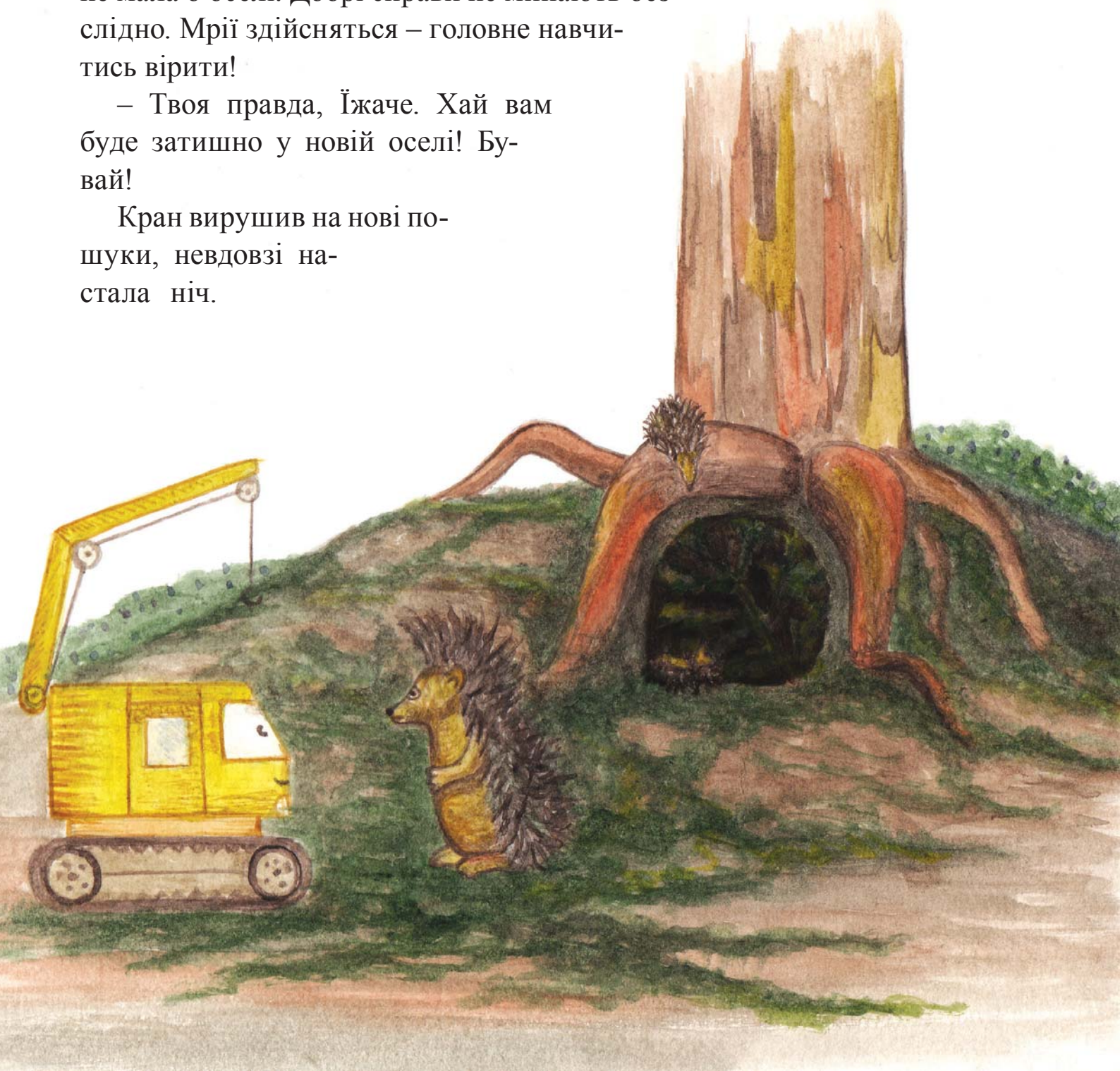
Мама Їжачиха повернулася з пошуків їжі та залишилась зі сплячими немовлятами, а тато Їжак разом з Краном попрямували оглядати

місце для нового помешкання. Якраз між корінням дерева, де живе Білка, а частим її гостем є Дятел, і вирішили змайструвати житло для колючого сімейства. Часу не гаяли, одразу організували роботу. Спершу викопали нору, глибше під дерево. Землю застелили листям, вимостили лозою, щоб було тепліше. На смерекову гілку начіпляли моху, закрили вхід до нори. Тепер всі їжачки будуть у безпеці. Не страшна їм люта зима і хитрий лис. Тепер буде де зберігати засушені гриби, ягоди, а дітвора матиме достатньо місця для гри.

– Дякуємо тобі, добрий Кране! Як би не ти, моя сім'я ще довго не мала б оселі. Добрі справи не минають безслідно. Мрії здійсняться – головне навчитись вірити!

– Твоя правда, Їжаче. Хай вам буде затишно у новій оселі! Бувай!

Кран вирушив на нові пошуки, невдовзі настала ніч.

Він наблизився до джерела. Переїжджати його не наважився, тож заночував неподалік.

Світанок Кран зустрів біля води. І перше, що побачив – це своє відображення. Він знову підріс! Тепер він легко міг перейти вбрід. А ще Кран зрозумів, що для того, щоб стати більшим, треба просто допомагати іншим. Тільки тоді магічні квіти віддадуть свою чарівну силу. Це додало Кранові ще більше впевненості.

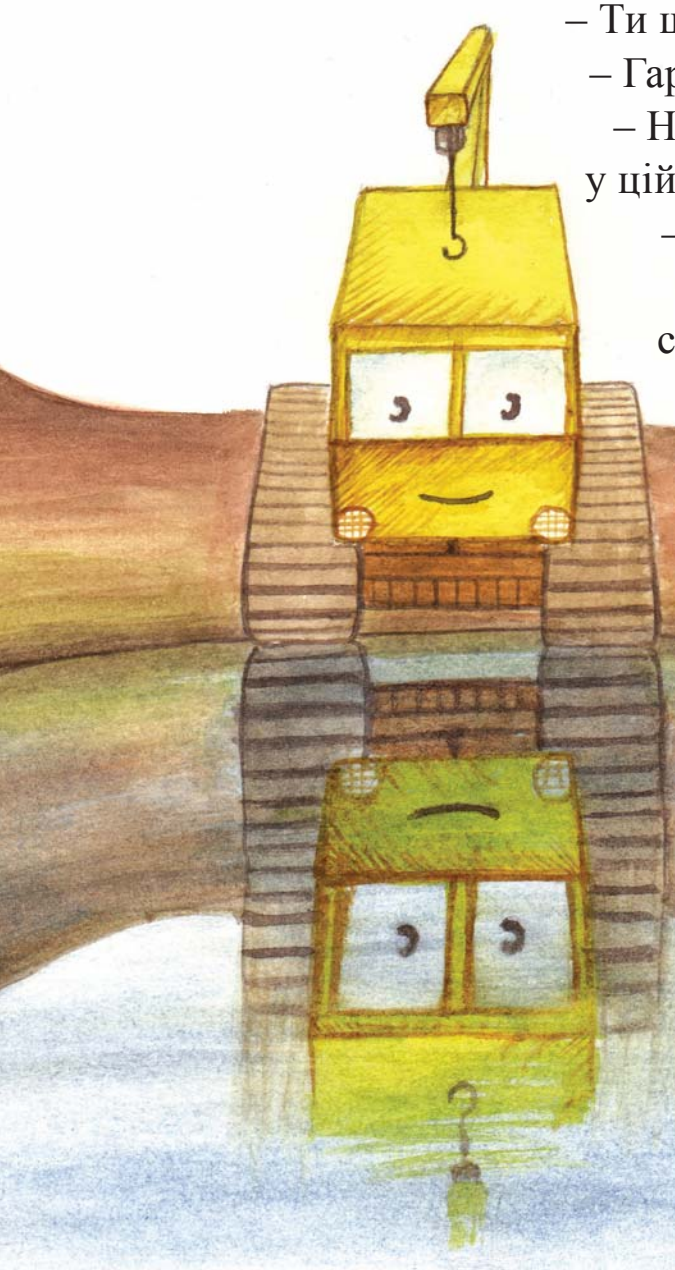
Наближався вечір, а Кран не зустрів нікого, хто б потребував його допомоги. Та раптом почув, як хтось рохкає. Звук наближався, а Кран нікого не бачив перед собою. Він озирнувся – теж нікого.

– Звідки цей звук?... Агов! Хто б ти не був, виходь! Я тебе не боюся!

Нарешті незнайомець розлючено заговорив:

– Не вийду я, бо застряг тут. Подивися вниз. Хру-хру…

– Ой! Що ти там робиш?

– Ти що – не розумієш?! Кажу ж – застряг я!

– Гаразд, зараз я тобі допоможу, зачекай!

– Набридло вже чекати. Цілий день шкварюся у цій ямі.

– А чого ж ти туди заліз?

– Та впав я сюди! Кажу ж тобі! Чого ти ставиш такі запитання? Ти що – не тутешній?

– Ні, не тутешній. Мене звуть Кран. Я приїхав з міста до чаклунки, яка живе у лісі.

– Якої ще чаклунки? Ніколи їх тут не було, нема і ніколи не буде!

– Ні! Вона є! Я був зовсім малим, а тепер виріс! Це вона мені допомогла.

– Тю! Вигадав таке…Гаразд, тягни вже! Хру-хру…

– Ти не сказав, як тебе звуть. Хто ти?

– Я – Кабан, люди називають мене Диким.

– Гаразд, тримайся за гачок!

Кран випустив свій канат і одним швидким рухом витягнув Кабана на волю.

– Ох! Це браконьєри викопали яму, щоб потім пустити здобич на шкуру. Хру-хру! Ненавиджу їх! А тобі – дякую, ти мене врятував. Я тобі також допомо-жу, коли потрібно буде. Послухай, що я тобі скажу. Я думаю, що то неправда… Ну, те, що ти сказав про чаклунку…хру-хру…річ у іншому…

– Ну, так. Вона ще дала мені чарівні квіти – едельвейс і пролісок, я…

– Ні-ні-ні. Тут інше.

– Що – інше? – Кран розгубився цілком.

– Тобі краще запитати у… Розумієш, та бабця живе у наших горах ціле своє життя. Її всі знають у цьому лісі, хру-хру, вона ніколи не була чаклункою. Це неправда.

– А як же? Вона ж сказала мені…

– Годі! Дарма я тобі це розповів.

Кран опустив фари донизу і поїхав далі, навіть не попрощавшись. Кабан кинувся навздогін:

– Зачекай! Я не хотів тебе образити!

– Ні-ні. Я не ображаюся. Ще зустрінемось, бу-вай…

– Бувай… хру-хру…

Цілу ніч Кран розмірковував над словами Дикого Кабана. Він намагався збагнути, чому бабця сказала йому неправду.

– Хіба ж можна так чинити?... Гаразд, сподіваюсь, на світанку я зрозумію, що насправді зі мною відбувається.

Частина четверта: «Мрії здійснилися»

Кран зустрів світанок біля, вже знайомої, хатки старенької бабці. Йому кортіло дізнатись правду, як ніколи. За останню ніч він став завбільшки як будиночок чаклунки, тож у двері заїхати вже не міг. Кран сміливо постукав у двері. Коли бабця відчинила, то ледь не знепритомніла.

– О! Кране, це ти?

– Так, це я! Я виріс!

– Оце так! Ти зміг! Ти повірив!

– Так, я вам повірив, а це ж неправда, так?

– Кране, ти повірив не мені…Ти повірив у себе! А я тебе підштовхнула, підказала. Розумієш?

– Тобто, річ зовсім не у чарівних квітах?

– Ні.

– То ви насправді не чаклунка?

– Ні.

– Річ у мені?

– Так. Ти зневірився в собі. Не вірив у свої сили. Тепер ти бачиш, яким ти є насправді. Ти добрий, сильний, мужній, порядний і чесний. Саме це відкрило твою сутність. Не бійся жити – в тебе є все для цього!

– Неймовірно! Тобто, ви хочете сказати, що коли я допомагаю іншим, вони вірять у мене, а я вірю в себе і тому я росту… Тобто, без чар?.. О-о! Який я був сліпий…Тепер я все зрозумів… Я знаю, що мені робити далі!

– І що ж?

Кран нічого не відповів, тільки похапцем розвернувся і зник у гущавині лісу. Бабця засмутилась, бо вважала, що Кран образився на неї і покинув її назавжди. День видався непривітним. Сонце сховалось за хмари і почав падати дощ. У Карпатах часто дощить. Бабця поспішила додому, бо крізь діри в даху вода заливала всю хату. Вона підкладала миски, глечики, баняки під діри, коли відчула, що щось не так. Дощ у хатині став... хоча за вікном була злива... Бабця поспішила надвір. На даху працювала будівельна бригада: Мурахи та Їжаки переносили соломинки, Дикий Кабан – міцні гілки, а Кран укріплював ними дах. Усі разом друзі полагодили будиночок за короткий час. Дощ став і на небі з'явилась різнокольорова веселка.

– Кране, як це? Тобі допомагають лісові мешканці? – бабця не знала, що сказати на радощах.

– Так, я допоміг їм, а вони допомогли мені, – вже з гордістю мовив Кран.

– А ти розумієш їхню мову?

– Так, розумію, а ви хіба – ні?

– Ні, Кране. У мене такого дару немає. Ти і справді унікаль-

ний. Ніхто не знає мови тварин, а ти знаєш. Дякую тобі і твоїм друзям, тепер моя черга віддячити їм. Як потрібна буде допомога – звертайтесь.

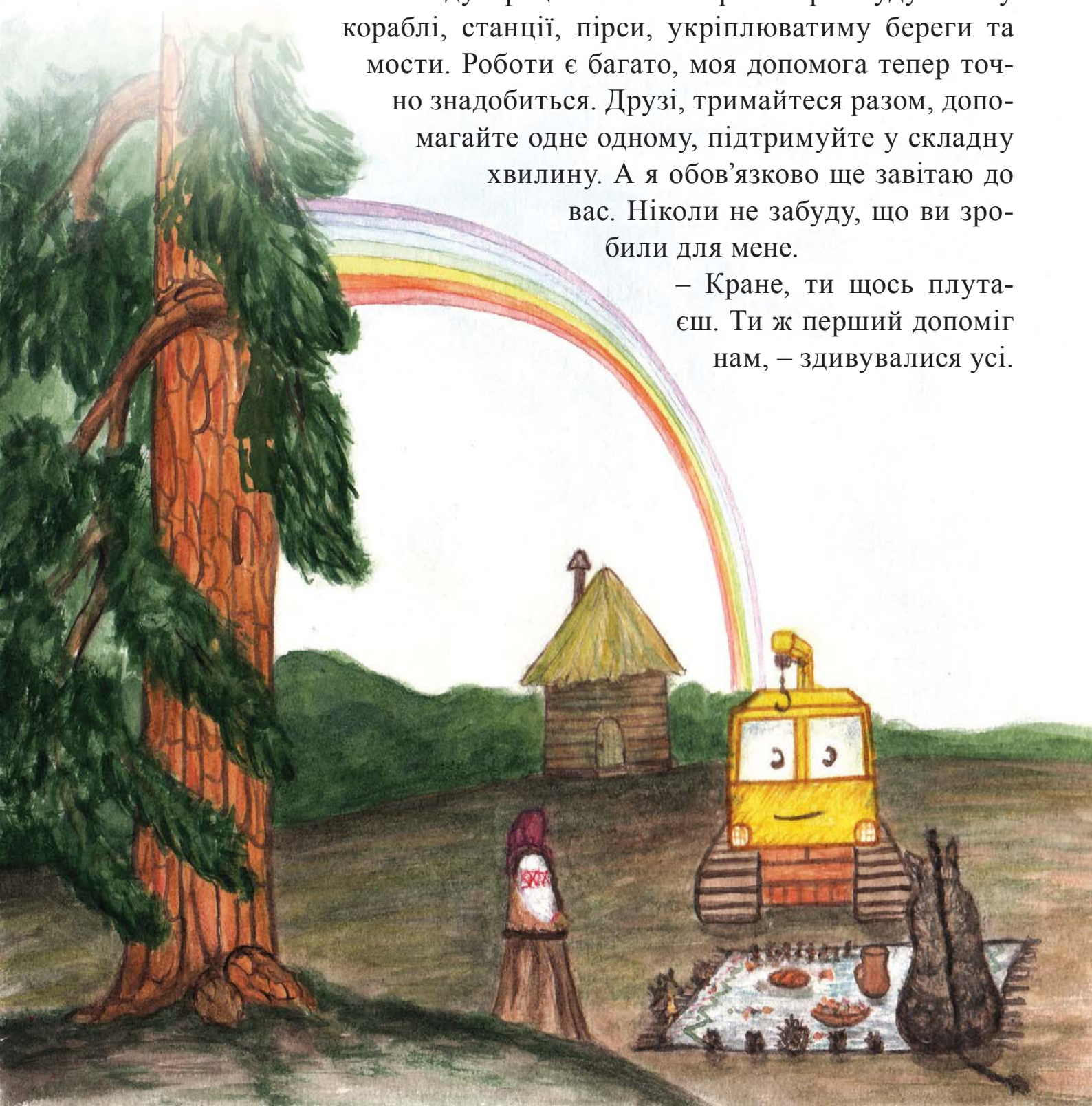
На знак своєї вдячності, бабця пригостила робітників свіжим хлібом, цукерками та молоком.

– Гаразд, мені вже час вирушати в дорогу.

– Куди ти зараз прямуєш? – поцікавився Їжак.

– Я поїду працювати на Чорне море. Будуватиму кораблі, станції, пірси, укріплюватиму береги та мости. Роботи є багато, моя допомога тепер точно знадобиться. Друзі, тримайтеся разом, допомагайте одне одному, підтримуйте у складну хвилину. А я обов'язково ще завітаю до вас. Ніколи не забуду, що ви зробили для мене.

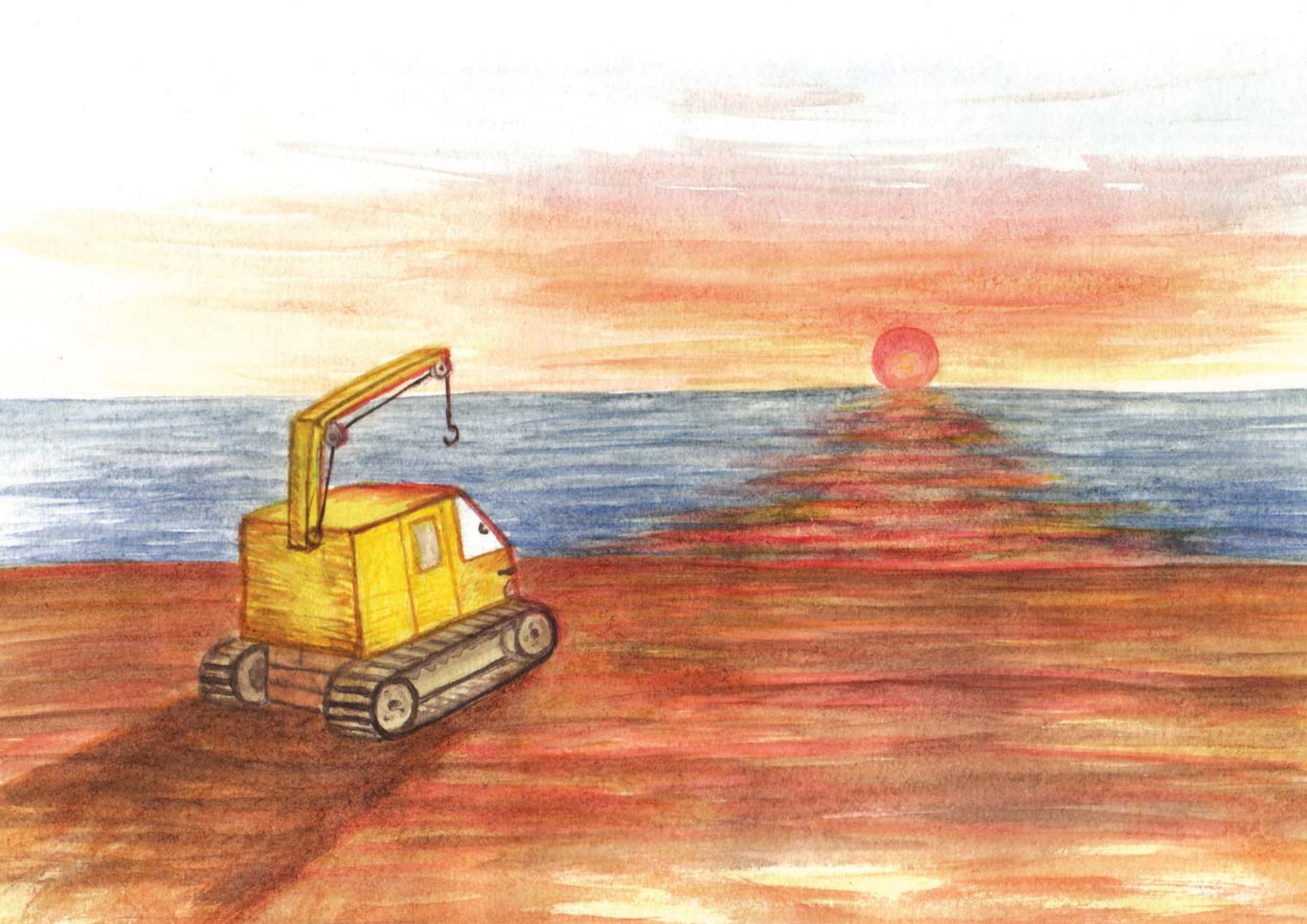
– Кране, ти щось плутаєш. Ти ж перший допоміг нам, – здивувалися усі.

– Але ви навчили мене вірити! Тепер моя черга допомогти іншим повірити в себе. Інші допоможуть іншим, а інші, яким допомогли інші, допоможуть ще іншим, і так до безкінечності.

Кран полишив гори та впевнено попрямував назустріч новим пригодам і новим друзям. Він їхав до моря. Тепер ще одна його мрія здійснилась. Кран будує військові кораблі. Досі він ніколи не бачив так багато води. Тут йому дуже подобається. На безкрайому морі можна добре роздивитись усі чари сонячного проміння. Він так і не пропускає жодного сходу сонця, а також любить спостерігати за його заходом. Тут він знайшов своє призначення, тут його новий дім.

Кінець

Літературно-художнє видання
для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку

СВИРИД Людмила Анатоліївна

ВИГАДАНІ ІСТОРІЇ «НА НІЧ»

"Писаний Камінь"
Косів
2013

Художник – Андрій КУРИЩУК
Коректор – Ірина САВЧУК
Комп'ютерна верстка – Тарас СЛЮСАРЧУК

Свирид Л.А.
С 24 **Вигадані історії «на ніч».** Казки/Свирид – Косів: Писаний Камінь, 2013 – 48 с.

ISBN 978-966-8519-81-9

Автор книги акцентує увагу маленьких читачів на новому змісті добре відомих відносин між природою, машинами та людьми. Екскаватор прагне врятувати природу, людей та світ, до якого всі звикли. Розповідь Жука розкриває справжню цінність дружби, а найменьший Кран зумів зробити набагато більше ніж міг собі уявити. Віра в себе допомогла йому здійснити всі свої мрії.

ББК 84.4(УКР)6

Видрукувано в МП "Евріка"
Свідоцтво Держ. реєстру: серія ІФ, № 10
Івано-Франківська обл., м. Косів
вул. Незалежності, 28
тел-факс: 2-24-91
E-mail: Evrika-pk@ukr.net

Підписано до друку 10.06.13. Формат 64х90\8. Папір крейдований.
Друк офсетний. Умов. друк. арк. 5,58. Обл.-вид. арк. 5,33. Умов. фарб-відб. 25,00.
Тираж 500 прим. Замовне 368.